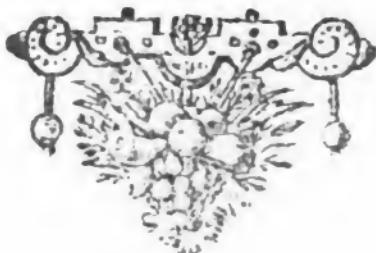

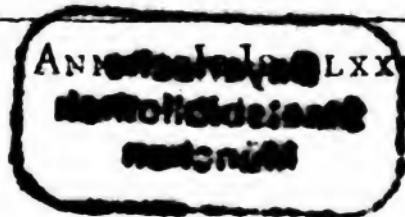
C A R O L I
DRELINCURTII,
Christianissimi Regis Consi-
liarii & Medici,
Nec-non in Universitate
Lugduno-Batavâ Professoris Pra-
etici & Anatomici, atque p. t.
Decani,

APOLOGIA MEDICA,
Quâ depellitur illa calumnia,
MEDICOS SEXCENTIS AN-
NIS ROMA EXULASSE.

Editio altera.

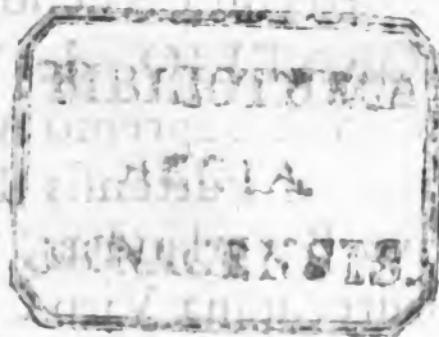

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud FELICEM LOPEZ,

Εὐλαβεῖ τὰς διαβολὰς, καὶ τὸδεῖς
ῶσι, οἱ γὰρ πλοιὶ τὸ μὲν ἀληθεῖαν αἴγο-
ῦσι, τοὺς δὲ δόξαντο πλέοντες.

Cave Tibi à calumniis, et si fal-
sæ sunt, plerique enim veritatem
ignorant, opinionem autem respi-
ciunt. Isocrates in suâ ad
Demonicum parænesi.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ILLUSTRIBUS,

Nobiliſſimis,

Ampliſſimisque

VIRIS,

Academie

LUGDUNO-BATAVÆ

CURATORIBUS,

NEC-NON

A 2

NE C-NON

Illorum.

C O L L E G I S

Consultissimis.

Honoratissimisque,

Reip:

Leidensis.

C O N S U L I B U S ,

C A R -

C A R O L U S
D R E L I N C U R T I U S

S. P. D.

Bſtrictus N O B I -
L I S S I M I S & A M -
P L I S S I M I S N O M I -
N I B U S V E S T R I S v a r i o b e -
n e f i c i o r u m g e n e r e , q u i d -
p i a m q u o g r a t u m i n e u m
e r g a v o s a n i m u m t e s t a r e r ,
l i b a n d i v o l u n t a t e m j a m
o l i m f u s c e p i . A t r e p l i c a n -
t i m i h i , q u o d n a m d o n a -
r i u m a d v e s t r u m H o l u m
a p p e n d e r e m , v e r i t u s u m ,

A 3

atque

atque etiam nunc id ipsum
vereor, ne levideus æ mu-
nus (quo potius, me penes nul-
lum est) talibus tantique fa-
ciendis, cùm ILLUSTRIBUS
tum HONORATISSIMIS
NOMINIBUS VESTRIS in-
dignum foret: consultius
itaque duxi muneric exor-
tem memet continere.

Sed Professorio Munere
novo mihi delato, Vesta
mihi beneficia conduplica-
castis, quæ me consciū ita
premunt, ut ingrati animi
vitium effugere non potis-
sim,

sim, si manibus vacuis, ad
 Vos, VIRBUNDIQUE MUNI-
 FICI SIMUL & MAGNIFICI,
 accedere pergam. Is. (3) 3. 2.
 Dum sic mecum huetor,
 en mihi occasio insperata
 quidem, sed idonea sele-
 dat ultro, quam, ne calva
 sit, arripio, VESTRISQUE
 NOMINIBUS MAGNIS rat-
 que PRÆCLARIS, hoc quic-
 quid est opellæ, eam nuncu-
 po fiduciâ, æquitatis Vos
 patrocinium suscepuros;
 ac proin, me, universum-
 que mecum Apollinarem

A 4.

Cho-

Chorum, cuius iura tueor,
firmissimo præsidio defen-
suros.

Illud profecto si præsti-
teritis, uti Vos id præstiu-
ros plane confido, veritas
illa de Medicis Italia nunquam
profugis, quam Cimmeriis
è tenebris illi lucem pro-
traxi, nemini deinceps late-
bit; sed suo fulgore cæcatas
priùs erroribus menteis
dum collustrabit, Medico-
rum sycophantas pudore
suffundet.

Tantū porro de Medicis Ita-
liâ

liâ pulsis ludibrium, et si fal-
 sissimum non foret, nullâ
 tamen ignominia Medicos
 singulatim deformaret,
 cum Romanorum Fasti a-
 lius omnis hominum sor-
 tis iusta & erubescenda
 exilia crepente, Medicos
 tamen decet istud propel-
 lere convicium. Utinam
 ego, qui totus in publica
 commoda incubui, VOBIS,
VIRI GRAVES & AEQUISSI-
MI, qui in nos JUDICES se-
 detis, illius videat hanc in-
 strenuus propulsator.

Verbo finiam, postquam
 Vobis, VIRI haud minus
 BONI quam POTENTES,
 vovenda vovero; etiam
 longum & salubre, inque
 dies singulos honoribus
 atque divitiis auctius; Fa-
 miliarum incolumentem,
 perennitatem, beatitudi-
 nem; ACADEMIAE (cu-
 jus estis usque adeo vigiles at-
 que prudentes) RECTORES,
 ut illius FORMÆ vel ASSI-
 STENTES vel INFORMAN-
 TES, æquius quam MODERA-
 TORES & GUBERNATO-
 RES

RES audiatis) decus in o-
 mnem hominum ætatem
 grandius atque grandius;
 Reip. fundamentum PIE-
 TATE perpetuò stabile; Ju-
 stitiae potentiam & sancti-
 tatem auctiores; Civium ir-
 ruptam copulam , mutuis
 officiis conglutinatam ;
 commercii successus felices
 & faustos; Rerum denique
 omnium exiguis secundos at-
 que fortunatos, sed quos
 DEUS ipse secundet acque
 fortunatos.

Kovebam Legduni ad Rhenum Idib; Iulij,

ANNO MD. C. LXXI.

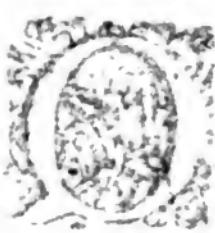
A 6

338

THE
FABLES
OF
ÆSOP.

TRANSLATED
INTO ENGLISH,

WITH
NOTES
EXPLANATORY
AND
CRITICAL,
BY
THOMAS
HARRIS,
LATE
MASTER
OF THE
SCHOOL
AT
WORCESTER,
AND
RECENTLY
ADMITTED
TO
THE
SOCIETY
OF
ANTIQUARIES,
AND
MEMBER
OF
THE
ROYAL
SOCIETY,
LONDON.
WITH
A
COPPER
PLATE
ENGRAVING
OF
ÆSOP,
AND
A
MAP
OF
THE
COUNTRY
WHERE
HE
LIVED.

C A R O L U S DRELINCURTIUS

Tois φιλάργοις χαιρετ.

Ui Præfationes odi, præ
fari cogor & quidem
prolixè; primùm ut ef-
frænatos refrænem qui
notulas huic Orationi ideo adje-
ctas esse deblaterant, quòd *Sphin-
gis* ænigmatis sit obscurior, &
Oedipo egeat qui illam elucidet.
Hoc quippe commentarioli cā re-
vulgavi, quia Orationem angu-
stam (*utpote horulā coarctatam*)
oportuit. Quæ igitur præ tempo-
ris angustiis inter Orandum reti-
cui, illa demum protuli, ubi quo-
tidiano suo convicio hoc opellæ
ut emitterem amici efflagitarunt.
Alterum ludibrium est, meum-
bratilem esse, & calumniam retudis-
se à ne-

se à nemine Scriptorum in Medicos
jactatam. Auctores ergo benè
multos, ceu totidem Medicorum
Sycophantas de Literatorum tri-
bunali citabo. Sed priusquam il-
los judicio sistam, juris mei ortum
repetam à fonte.

Oratio hâc in Academiâ recens
habita est, cuius lemma nihil qui-
dem ad Medicos attinebat, excur-
rente tamen illâ perstringebantur.
Rumor illico spargitur Medicos
esse graviter lësos, sed quâ in parte,
ambigitur. Vulgatior fama fert, *de*
Medicis sexcentos annos Româ pulsis
injectam esse mentionem. Hoc
profectò famæ ita percrebuit, ut
Medica Facultas statim perceperit,
vetus illud *de Medicis Româ exis-*
libus convicium inhærescere peni-
tus in mentibus, atque adeò (quan-
quam ab Oratore nupero Medicis
injectū eße falso circunferrent) ani-
mis exi-

mis eximendum esse concluserit.
 Cùm autem meæ partes essent ritè
 & solenniter Apollinari Daphne
 Candidatum redimire, id odiosi
 & litigiosi thematis mihi datum
 est. Ab hoc ergo Facultatis meæ
 proposito declinare non potis fui,
 ne vel Medicorum jura prodere, vel
 ignoraviam, rerumve priscarum igno-
 ratioem prä me ferre, viderer. Ni-
 hil igitur causatus sum, sed meis
 & Facultati morigerum, & Arti
 fidelem i me präbui. Satius enim
 duxi, veritatis afferendæ gratiâ,
 cùm aliis instituere mihi certa-
 men, quâmi virorum deterreri
 minis, qui ab hâc pro Medicis di-
 cendâ causâ me absterrere con-
 tendebant, neceu Veritatis actâ
 causâ, petulantissimum protinus
 orabronium agmen irritatum, in
 memet conversurus essem; vel ut
 minore Medicos calumniantium
 probro

Ex sim.

probro id dixerim, quasi hæc o-
diosa & invidiosa veritas (*quam ex*
omni haminum memoria revulsi) in
odium & invidiam Medicinæ oso-
rum esset me raptura. Nullis igit-
tur terriculis motus, omni rerum
discrimini, *Medicorum ergò me-*
met objeci, hōcque Veritatis pā-
trocinium quod in me inclinatum
recumbebat, suscepi, licet egregiē
gnarus sim, Artis Phœbæx capita-
les hostes, in me Patronum, tan-
quam in Scopum suas acutiores sa-
gittas emissuros.

Confestim itaque totâ illud va-
gatum est Academiâ, *Medicos me*
ab exilio vindicatum. Ne quis
autem secum reputaret, hacce
mēa vindicatione novissimum O-
ratorem confutatum iri; (*mema-*
riam quasi ficti istius exilii publicè
refricuisset) Clariſſ: ille vir suę famę
consulens, antè extincturus &
oppressu-

appressurus quām planè oxortum
 ac natum esset dissidium inter Fa-
 cilitatem Medicam & SE, scripto
 publico professus est vniab illâ in
 Medicos injuriosâ mente, se pe-
 nitus alienum esse. Hac profectò
 Clavis Viri sententia, eodem e-
 vulgata tempore, quo suggestum
 concendi & Medicorum caussam
 oravi, tantum pudorem Medicor-
 rum derisoribus incassit ut pali-
 nodiam cecinerint, atque inficias
 iverint se alias de Medicis Româ
 exclusis vel audiyisse vel legisse
 quicquam. Ne interim versatiles
 audirent, meam Orationē ceu um-
 bratilem traduxerunt, quasi umbra-
 tilis lärva me territasset, quâ misé-
 ré delusus ego, Medicos vidissem
 Româ in exilium (ab hominum ne-
 mine ipsis interrogatum) profiscen-
 tes. Ex eo enim, quâd nuperi li-
 belli pag: 2. certiores erant facti
 Orato-

Oratori suo nihil unquam de Medicorum exilio in mentem venisse, hanc è singularibus præmissis universalem conclusionem eliciebant, ergo mortalium nullus, hoc unquam de Medicis exilium somniavit; & exinde rursum concludebant, sed veteratoriè & falsò me cum larvis luctatum esse. Quoniam autem cum larvis non-nisi larvæ luctantur, en illius exilii cùm excogitatores tum præcones ad Judices produco, illi quippe ceu totidem ficti testes id convicci Medicis dixerunt, atque adeò illorum ipsissima verba excepi, idque duplici animi mei consilio; primùm quidem ut certo certius compertum habeant mei sycophantæ, non spectra & mendacia visa me dissipasse, sed hostium copias, toto preclaras terrarū orbe meis arnis pulsas & fugatas esse; deinde verò fidem ut faciam ipsis indu-

indubitatā, me nullatenus (uti rumor fallaciter id narrat) in Clariss: illum dicendi Magistrum invehi, sed Agrippam, Lansum, Lunium, Montanum &c, qui exilii convicium Medicis ingerunt, persequi.

Illiū enim lolii, quo tot in Medicos protervi atque procaces & vicitant & inebriantur, seminator & sator, atque ut ita dicam educator & altor, acris est ille literarum literatissimus hostis *Henricus Cornelius Agrippa*: qui primus ² quod sciam, quinto decimo ineunte seculo, integra literarum seminaria, *Tubingense* præsertim

¹ Lib: de vanit: scientiar: cap. 83. de Medicinā Operatrice pag. 196. edit: Lugdun.

² Plinium enim, quem vulgo Medicorum irrisores suas ad partes pertrahere connituntur, hic sileo. Illum quippe Orat: meæ parte II. atque IV. non tantum ad exilii inficias blandè p̄duxī, sed etiam pro Medic. caussâ acriter depugnantem in arenā collocavi.

& Argentinense, hâc infelici se-
mente conseruit, Romani quondam
sub Catone Censorio, MEDICOS
OMNES, & VRBE TOTA, & TO-
TA ITALIA PEPVLERVNT.
Illinc profectò juxta seminii istius
indolem, fruges quidem surrexe-
runt, sed nullatenus letę & amoenę,
opimæ licet atque feraces, quibus
maledicūm ita sese exsatiavit homi-
num genus, ut easdem sed corru-
ptas atque adeò nocentiores, statim
sub initia seculi, ore quidem Ora-
torio, sed maledicentissimo, hor-
rendum hunc & infandum in mo-
dum, in Auditorio Tubigenſi publi-
citùs eructaverit, ¹ Roma sexcentos
ſtetit & floruit annos, ante quam Mo-

¹ Uti palam & ante oculos omnium erit,
qui Thomae Lansii Mantissim Consultatio-
num & Orationum, Consultatione de præ-
rogativæ certamine quod est inter milites &
Literatos, pag. 58. editionis Tubinganae,
 anni 1656, consulent.

dicos recto & hospitio exceptis; quam
primum vero periculo suo didicit, ci-
cures se tantum latrones & mansue-
tos homicidas exceptisse, eos I T E R U M
E X P U L T I T. Hic notes velim,
Oratotis illius dicacis, acerbi &
amarulenti atque virosi postrema
verba, justissimæ querimoniae,
quam ab ipso habeo meæ Orationis
exordio, de hac indies virulentiori
calumniâ, fidem facere luculen-
tam. En quippe eadem quam pro-
pulso calumnia, sed longè profe-
ctò pestilentior, quam ab ullo pe-
stifero ad Medicos aspiraverit un-

I Scorpious venenum in caudâ gerit & obli-
què ferit: ita hic Orator in fine virus ef-
fundit suum & dissimulanter lædit. Sed
amabo, qui contigit ut Medicos I T E R U M
E X P U L E R I T R O M A , quos antea nun-
quam expulerat; quosve (uti falsò profi-
teris, & viperine conviciator Pattacione ca-
lumniosior) nec recto, nec hospitio excepe-
rat?

muit,

quam. Exempli etenim gatiā, mi-
tiūs longē novā in Argentinensium
Acroasi cum Medicis egit, ille Ora-
tor alter, qui virus idem, sed miti-
ficatum, in Medicos his verbis evo-
muit, *res & hæc impulit Romanos, ut*
propter Archagathi cuiusdam in se-
cando crudelitatem, omnes odio Va-
ticano ² *Medicos prosequerentur,*
eodem urbe exterminandos esse
GENSENTER.

Tantum autem virus, unius su-
perioris Germaniæ limitibus ne-

1 Uti legere est apud Melchiorem Iuniam
tomo primo Orationum anno recuperatae
per Christum Salutis M D C. Argentiæ
habitarum, *Orat. 3. de comparatione Me-*
dici, Philosophi & Oratoriis. pag. 1331.

2 Illius, quæso Te, auctorein dicti per
transennam strictam aspicias, VATICANO,
quàm ipsi VATICANO infensiorem, utpote
qui proverbialem illam de odio VATICANA-
NO loquendi formulam, ad VATICANA-
VM, majori forsan insciâ, quàm ma-
lignantate traduxerit.

quaquam

quaquam coēcītūm est, ipso cē-
nīm Agrippæ seculo, Gallias totas
id yenenī infecerat. Michael quip-
pe Montanus, haud ignobilis alter
Artis Apollineæ ex traduce osor
atque derisor, sub expirantis
Agrippæ tempora in Galliis natus
est, ubi Literatorum non dunta-
xat, sed & vulgi veneficum, hac
in Medicorum se his vernaculis
verbis¹ perditè se gessit, Les Ro-
mains avoient été six cens ans avant
que de recevoir LA MEDECINE;
mais après l' avoir essayée, ils la
CHASSEERENT DE LEUR VIL-
LE, PAR L' ENTREMISE DE
CATON LE CENSEVR.

Ita profectò Montanus linguâ suâ
in Medicos passim petulcâ atque
Uti cognitum & compertum habitu-
rus est, quivis lector capiās ultimi, libri se-
undi Operum ejus Parisiis in fol. recuso-
rum anno 1652 pag. 566.

protervâ

protervâ, sed hîc veneficâ, virus illud de Medicis, ab integro propemodum seculo, (*scripsit enim anno 1580*) in populum longè latéque diffudit.

Illi etenim viri scripta, quoniam & Gallica primùm sunt, & ludicris subinde atque scurrilibus plurimis, sannáque multiplici; salibus atque facetiis; dicteriis & sarcasmis; leporibus item atque Gratiis undique scatent, Gallorum manibus utique versantur. Qui igitur plurimi Galli, per hunc insolentem sed imbellem, juratum licet Medicorum hostem, tanquam per juratissimum auctorem jurejuranter, Medicos & illi proscindunt, atque hanc ipsis de exilio nominatim, *sed illiberaliter prorsus*, infamiae notam dente Theonino figunt. Prout quippe maligna fert hominum indoles, ad calumniam & ex-

& excipiendam & dissipandam
prona atque prompta, id de Me-
dicis opprobrii, (quod ab origine
Agrippinum est) à Montano, tan-
quam à turbido fonte, aut putidâ
lacunâ, hauferunt, illudque per
Gallias latius atque latius dissipâ-
parunt atque diduxerunt, ac proin-
jure meritóque in ipso meæ ora-
tionis initio *vivax* audit illa ca-
lumnia, utpote quæ totis Galliis
magnâ fluat per ora Virûm *vivaci-*
tate.

Nec modò grave illud virosúm-
que & pestilens de Medicis scom-
ma, è *Montanico* fœtente lacu, tan-
quam è palude Stygiâ derivatum,
per Gallias longè latéque defluxit;
sed & è Galliis, Hispaniis item at-
que Germania superiore in Bel-
gium putido hocce verborum flu-
xu corrivatum est,

**De Romeynen zijn ses hondert
jaer**

haer geweest eer sy de Genees-konste
aen-namen : Maer de selbe beproeft
hebbende/ soeken sy die uyt haer Stadt
door toedoen van Cato de Beurme-
ster van de Manieren.

Huic certè fluento reprimendo
atque coërcendo totius insudavit
Ioannes Beverovicius ο μακρίτης, in
opusculis ¹ illis quæ Belgico idio-
mate manibus omnium terun-
tur. Inibi quippe nervos suos re-
vera intendit, Montani ut grande
supercilium retundat, & effræna-
tam mordacitatem infrænet : Ve-
rūm, majori conatu quam succe-
su, id molitus est. Illum quippe,
circa chimæricum istud Medicum
exilium silentem, *γένεσις τοπίοντα*, *ονεγρη* quidem respon-
dentem, legere est. Quam igitur
tanto opprobrio debes *τοπίοντα*, si
nec tuo ex fundo, neque præce-

¹ De Wercken van Bevervijck in 4 pag.
184. op de eerste Col. t' Amsterd. 1656.

dentium Scriptorum ē penu, eam
extrahere potis es, illam, queso Te,
ab hāc Apologiā (à cuius lectione,
ulteriori verborum serie absit ut Te
inhibeam) expromere ne digna-
tor.

Vale mi φιλίαρε. Sed ut undē
est orsa, in eodem terminetur præ-
fatio mea, χάρην gaudere cursum
Tibi precor, quod nactus sis illias,
quā Medicos, cū Romā in exilium
fugientes insequuntur, injuriæ sta-
torem. Illis interim maledicis
Medicorum conviciatoribus οὐχί-
ναι ποὺ ἐν ταργάθαι animitus exopto.
Nisi etenim ipsis mens lœva foret,
benè se gererent, nec hisce Medicos
probris & maledictis insectaren-
tur. Tu porrò lœtare mente vali-
dus & corpore toto, Tēque pru-
dentem præsta, & hacce antidoto,
quam Tibi offerimus officiosi ani-

sum quum adversus Aiporinos
linguarum ictus innutrito,
TOXICAN E POSSINT SÆVA
NOCERE TIBI.

Praesitor, Cœli praetextus, Cœli
scapuliorum praetextui,
Scapularia, duplinae tibi offere

FINS

Colligimus ponitur ibi
Colligimus ponitur ibi
Diligimus ponitur ibi, poteris
videre. Nec non litterarum cap-
tionem Antiquissimam Protorum

littere dicitur utique, ut
hunc punicum esse Protorum
in antiquorum litterarum C.
aff. scilicet, etiam litters, oratione
esse.

ORATIO.

M. Rector, fidelis Mysteriorum Dei, insimul custos atque detecto;

Almæ Civitatis prudentissimi Proceres, potentissimique Summates,

Prætor, Coss. præses, Coß. Scabinorum præsul,

Scabini, quique ipsis estis & à Consiliis & à Secretis;

Collegæ honorandi, omnibus in Disciplinis solertissimi, solidissimique, nec non Literaturæ cultioris Antistites atque Protomystæ;

Vosque quotquot adeatis, ornatisimo huicce meo Phoebeâ lauru ritè condecorando Medicinæ Candidato vel sanguine, vel affi-

nitate, vel amicitia conjuncti;

Tuque imprimis illius bono-
rande Cognate, tum Ecclesiastico,
tum Academico muneribus sacris,
Vir Reverende;

Venerandi Symmystæ, fideles-
que Mystagogi;

Lectores, Doctores & Magi-
stri Liberalium Disciplinarum
acutissimi, eruditissimique;

Tu LECTISSIMA, mysteriis
Divinis dicata,

Tu Themidos oraculis addicta,

Tuque Apollini consecrata,
JUVENTUS;

Tu porrò, illustriSSima reli-
quorum adstantium corona,
grande meum decus hodiernum.

PARS

P A R S P R I M A.

Quot præsenteis intueor,
 quos salutavi Viros om-
 nium ordinum longè Clarissi-
 mos, linguis mihi faventeis &
 unico ab ore meo pendenteis;
 tot certè, Medicum audiendi
 causâ, hoc in illustre consluxi-
 stis Athenæum. At nomine vi-
 cibúsque meis commutatis, *non*
Medici, sed *Medicorum patroni*,
 parteis sū acturus; Gallis enim
 Medicis, coram Senatū, pro se-
 ipsis dicere causam licitum est.
 Quidni itidem, alieno licet de-
 gam in cœlo, mihi fas erit can-
 dido hocce solennique die, a-
 pud Vos, cùm Patriæ Senatúsq;
 Patres, tum imprimis equis-
 simos rerum æstimatores; cau-
 sam,

sam, non illuc meam quidem pri-
vatam, ius sed quæ omnium Me-
dico quin est; contra illos age-
rem, qui non minùs falso quam
injurioso, n̄ sexcentis annis Me-
dicos Româ p̄fūlos fūisse, n̄ jā
solim publicis l̄scriptis b̄ consi-
gnarunt.

Illam profectò calumniam,
oblivione voluntariâ concré-
remus, si fumus¹ dūtaxat es-
set nostruñ in nōmen putidē
Sparsus; sponte siquidem eva-
nesceret: At quia verissima est
n̄ebolī, quæ Medicos omneis

¹ Alluditur ad Hebraicum *calumnia* ety-
mōn, quod *fumum* denotat, quasi nihil aliud
calumnia foret, quam vel *fumus* in alicujus
vituperium malignè immisus; vel *infamia*
quædam *fumi* ad instar, in aliquem longè
latèque dispersa.

B

male-

maledictis p̄figit, illisque cœu
 frāmeā quadam acutiore at-
 que venenata, trājicit pecto-
 ra; illius mēhicle profundo
 venenosōque vulnē mede-
 lam veritate faciemus. Nobis
 siquidem nihil magis insitum
 est à natura, quām ut sauciati
 Medicinam expetamus. Ne-
 minem igitur mirari subeat, si
 imp̄f̄sens, virulentum illud,
 quod Medicorum corpori,
 iam pridem & à vetustissimis
 s̄temporibus in flixerunt feræ,
 percurare vulnus aggrediar;
 aliàs quippe neglectum, aut
 male curatum, (uti ausina dixisse,
 buile lidio deup, iatōsob māmāt hōmāt nūt
 aq̄uicī) Allusio h̄c ad Gr̄cum s̄o dr̄sā d̄s̄n,
 quod non dūntaxat criminari, accusare, ca-
 ḡlūmīnari, & notam infamia afferre; sed &
 trājicere atque transfodere significat.
 malē

malè hactenus curatum fuisse; illius caram suscepint licet, Viri auctoritate graves & Archiatri summi¹) sua nos majori indies,

i Quales sunt illi v. gr. *Triumviri Franciscus Vallesius, Ioannes Langius, & Gasparus à Reies*, qui gravium Archiatron vultu sese luculentam illam, sed non insanabilem, *Medicis plagam injectam*, solidaturos simulant, nihil minus tamen quam Vulnerarios se praestant. Illorum quidem postremus *Vrbis Carmonæ Archiatros*, cæteris sollicitiorem sese ostentat, vulnus tamen illud haud conglutinat, sed irritat & inflamat; Primum enim *Langii* atque *Vallesii* ad exemplar sese componit, & vitio ipsis communi, *Medicos exules fuisse* inscienter & injuriosè admittit; & culpâ subinde sibi singulari chimericí illius exilii causas mentitur toti Hygeæ Choro adeò infames atque probrofas, ut illum longè magis decuisset isthæc infanda consultè atque sapienter siuisse, quam turpiter & criminose deblaterrasse. Isetenim imprudens *Beticus Hispanus*, hujus calumniæ comprimentæ causâ, hanc ipsam de *Medicis exilibus* disceptationem.

Ope-

exederet feritate. Vires et
nim acquirit eundo, nec rel
quorum more vulnerum qu
Operum suorum capiti prefixit. At Me
corum res dum calumniis extrahere stude
in illos certè non - nisi probra jactat. Consi
tius fuisset tantas Medicorum partibus nequ
quam tueri, quam illas vel socrditer prode
probris incipiendo; vel forti & invicta de
fensione non tutari.

Cautior quidem est Langius quinque Pa
latinorum Electorum Archiatros in Epist
suā 2. l. 2. sibi que cavit, ne labem unam
Medicorum corpori malignè aspersam dum
eluit, aliam in ipsos rafexat. Nihilose
cius, Medicorum exilium (quod mihi o
pinabile atque fictum est) à Catonis ævo
ad Claudii Cæsaristempora manasse, perpe
ram admittit. Ita profecto primus ille quem
supinum Hispanum notavi, falso concedit
suisse Medicos Româ quidem exactos, sed
phorum Cæsarum ærate Romanam revocatos.
Quantum enim uterque aberrent à Fera,
vel ex me in Medicorum conviciatores Sa
gittario patebit.

Illi quidem acerbissimæ in Medicos im
missæ injuriaz Vallesias Philippi secundi His
panias

calumnia intulit, temporis de-
cursu aut cicatrice obducit,
aut mitescere saltem poterit;
paniar. Regis Archiatros (*lib. de sacrâ Philosophiâ*) assertorē atque vindicem sese prebuit.
Verūm tanti Viri concisam nimis brevitatem
dolemus, inibi quippe *Velitis* duntaxat ritu in
hostes excurrat, nec justi more belli in illos
grassatur.

Illi igitur terni Viri, acrem illam atque
vigentem quam a Medicis amolior calum-
niam, adorti sunt quidem, sed nusquam
protriverunt atque concularunt. Ut ergo
ferarum Medicos commordentium, in
præfatione cubilia detexi, sic ne ludifi-
catum se conqueratur *o. Quidam*, lubens
ego, Martios campos ubi alii cum tantæ in
Medicos jactatae calumniæ propugnatori-
bus conflixerunt in præsens indico. Illos
enim si lustrat, ejus in oculos protinus invo-
labit, quām ignavē & quām levi brachio
sūos illi hostes perstrinxerint. Nē autem
fusior sim abundè est erectum in isthæc
loca digitum intendisse, locis enim istis
exploratis, non *mī* sed *veritati* credes, mī
quidam.

sed

sed ediviso unà cum seculis
æstatib[us]que hominum inver-
teravit, parque ita exasperatum
est, ut in ulcus ferinum can-
crosumque degeneraverit.

Calumnia quidem in se, le-
vis est sermo & qui leviter vo-
lat, sed qui graviter vul-
nerat; qui leviter transit,
sed qui graviter urit; Qui le-
viter animum penetrat, sed
qui ex animo non leviter exit.
Qui demum, leviter profer-
tur, sed non leviter revoca-
tur. Imò, qui pronis auribus
ut accipitur, sic & in vivis lar-
giter passitur; **N I H I L** quippe

I Quam juste has de seculorum in
Medicos iniquitate querimonias habeam,
ex adductis e *Lansio*, in præfat. ad *phiilia-*
tes, pag. 21. vel abunde liquet.

b*si*

tam

tam volucre est, quam maledictum; nihil facilius emittitur; nihil citius excipitur; NIHIL latius dissipatur; ac proin, credulum & maledicuum hominum genus vivaciter peryadit. Exinde vivax est & illa, quam dixi calumniam esse Medicis conflatam. At illi, vivacissimæ licet, ceu sibilanti serpenti, suoque venefico halitu nos afflanti, caput excindendum est; & ne resciutto uno, HYDRÆ ad instar, renascantur alia, omnem illi occasionem amputabo, dum venenatam illam mendacem, que de Medicis infamiam animalis medullitus inhærentem,

* Vivam illam meritò dixi, ut pote quæ passim volitet per ora Virum, uti constat ex Epistolæ ad Philippi pag. 25.

imis

imis de pectoribus revellant
nē Mortalium ullus, nisi den
deinceps morsibus, idem no
bis venenum inspirat. Quo
negotium gnaviter si confec
ro, gratiam ex illo, non minimam
certe, omnes apud Literatos
sum initurus: Literatiæ siqui
dem Reip. interest, rediivus
serpens ille Python, qui tot A
pollinis Nepotes commordet,
ut trucidetur: Is quippe mor
sa suo trifido, ceu triplici telo,
non Medicos unice, sed homi
nes ternos transfodit; nam dela
tos cum primis Æsculapii Sacer
dotes transverberat; Auditorem
veritate privat, dum illius in
aureis suum venenum trans
mittit; Delatorum porrò con

scien-

scientiam atrociter sauciavit.

Insuper his, acrius me com-
movet, quod profanum non
modo vulgus, suum illud,
quod à Viris, vel male feriatis,
vel male doctis accepit, in nos
effuderit virus; sed & quod
mendax illa quā misere lacera-
mur contumelia, in tantum in-
valuerit, ut vel quasdam probo-
rum & liberaliter eruditorum
menteis, dicā mine occupaverit,
an potius occiderit. Illorum
enim haud infimates, id pro-
brum & dedecus coram in os,
mihi singulatim ac sibi prius in-
tulisse, nequaquam erubuer-
runt. Quoniam igitur, Kiri-
boni & Literarum docti, eō cre-
dulitatis adducti sunt, sibi in-
ani-

animum ut induxerint illam
maledicti portam, si qua in
mea non columnam, sed abri-
et atque esse; eoque animosius
hancce Medicorum causa
descendo, eoque actiori me-
tus' impetu, vestros animos a-

I Ignolcite quæso, huic animi m-
impetu, quo abreptus, moras abrupti, (eb-
plus satis jam longas, nullas enim à tot re-
annis, gravem illam Medicis imposita
injuriam, aut levavit aut revulsit) ne di-
turniore silentio ad illa Mæsonica dicere
petulantius in Medicos jacta, connivē-
viderer. Me igitur contumeliam repressissimam
decuit, ne deinceps in hominum menteii
invaderet: Aliasenim non compressa neque
coercita, uti temporibus priscis, sic & in
posterum, de manu (*ut aijunt*) in manum;
de seculo in seculum, de gente in gentem,
de regno in regnum; Ide Rēp in Rēp.
de familiā demum in familiā, atque sic
consecutione & propagatione quādam, in
plurimum & improborum & procacium au-
reis infertetur, qui petulantī lingua Medicos
infectari non desinerent.

illam

illam convertō. Tanta siquidē
 primævæ Medicorum formæ
 illata injuria ; altâ mente re-
 posta manet , & me vindicem
 sollicitat & instigat , qui illam
 ulciscar. Enī igitur illius , *Viri*
omnium Ordinum longè Amplissi-
mi , coram Vobis ultorem me
 sisto , & rem ipsam ut aggrediar ,
 vel ab ipso exordio dicam , il-
 lorum esse , per quorum ora il-
 lud de nobis convicium voli-
 tat , tanti sui in nos convicii ,
 aliquot saltem , vel graves vel
 speciosas , non autem leves atque
 captiosas , rationes dare , aliàs
 puri puti & pergraphicci syco-
 phantæ audient . Quales au-
 tem sint illorum à quibus tan-
 topere veritas abhorret , præ-

stigia

stigiae atque captiones, sumus
infrà perinde detecturi atque
dissipaturi. Velim interea ex
mei juris redundantia, gene-
rosius cum ipsis agere, nec Me-
dicorum jura, quibus hodie
patrocinor, simplici rei nuf-
quam probatæ, nusquam ve
probandæ, tueri negatione.
Istoc siquidem super argumen-
to, cùm omnia sileant Anna-
lium monumenta, nec ullibi
Gentium legere sit, quonam
vel Plebiscito, vel Senatus-

[¶] Medicos ullo Plebiscito Româ pulsos es-
se an quispiam somniaverit, mihi latet: sed
me nequaquam fugit, Virum acutum &
alias vigilantem, stupidè & oscitanter
scripsisse MEDICINAM SENATUSCONSUL-
TO DAMNATAM esse annis sexcentis &
ad tempora usque Archagathi, qui Romanos
primùm venie anno V. C. 535. Si enim ab
illis

consulto Medici fuerint Romā exterminati; quibūsve fuerint illis Archagathi temporibus, retro computamus secula in quæ incidet fictum illud Senatus consultum, liquidò constabit urbem Romanam tunc temporis nequaquam conditam, nedum Senatu honoratam fuisse.

Hic insuper stuporem conviciatorum attendito. Fabulantur enim à Senatu Romano in 600 annorum exilium actos fuisse Medicos. Non animadvertunt interea (præ alto qui illorum menteis urget & obruit stupore) quod quemvis egregiè cordatum nequaquam fugit, primò scilicet ineptum atque absurdum esse, exilium illud Medicis à Senatu in ætatem adeò longævam imperatum fuisse. Non contuentur secundò, penes Senatum nunquam fuisse, vel condere Leges vel exilium irrogare, quæ post talium, & Legum & exili denatos auctores, perennarent. Romanorum enim Resp, toties interpolis, id nequaquam tulit, nam ubi primum, qui Reip. clavum tenebant, denascebantur; cœteri, qui defunctorum in locum sufficiebantur, Decessorum placita atque decreta immutabant; leges abrogabant, atque etiam ip exilium datos, de exilio reducebant.

vel Populi jussis, vel Patrum
decretis, ROMAM REVOCATI, consequens est, probrum
bant. Uti profecto, vel in Imperii Romani
ætatem usque extremam, illorum progenies
vitiosior atque ivitiosior semper data, quæ à
stirpe habuerunt sanctiones & statuta, illa cer-
te violarunt atque funditus everterunt. Li-
cet igitur, stilo quoipiam atque vesano Se-
nat's decreto fugissent in exilium Medici;
illo sane, vel Regum auctoritate; vel Coss.
decretis; vel Populi suffragiis; vel Imper-
atorum jussu, exilio suo, paucò post tem-
pore liberati fuisse.

2 Frustra enim hue adducunt libri xxvi
Plinianum Proemium de insolente Iuc
quam joculari lascivia MENTA GRAM appell-
layere, quæque Tiberij Claudi Cæsaris
principatu medio in Italiam irrepsit, & cuius
curandæ causâ Medicos ex Ægypto revocatos
esse fabulantur. Istæc quippe Pliniana vel
supine atque dormitando, vel maligne &
veteratoriè in Medicos exiles, sed de exilio
reductos, detorquent. Plinius namque Me-
dicos ex Ægypto Romam iterum evocatos
fuisse nequaquam profitetur, sed consultis
verbis, lucro illos allectos (ut pote Magnatibus
insolita

illud quod in nos conjiciunt;
vel malignè & turpiter excogi-
rarin; vel suspicione & temere
ab aliis acceperint.

Res dolosè fradulentér-
insolita lue infectis subsidio venturorū suo
Marte & sponte suā ex Agypto Romanam
ADVENISSE refert.

Rem totam paucis accipe, vel Plinianam
illam *sextam vigesimam* Porticum intrato,
& eadem mecum tibi incident in mentem.
Imperante Claudio Cæsare lues Majoribus in-
visa Italos afflavit; nec totā tamen Italiā,
sed totā Romā vagata est, sine dolore qui-
dem illa, sed tantā feeditare ut **QUI ECU-
QUE MORS PRÆFERENDA ESSET**. A mento
etenim ferè oriebatur, atque in multis totos
utique vultus, oculi tamen immunitibus, oc-
cupabat, descendebatque in colla, pectus &
manus fædo cutis furfure, Veterum lepræ
haud absimili.

Cæterū, non sensere id malum se mi-
næ, aut servitia, plebésque humiliis aut me-
dia, sed **PROCERES** veloci transitu osculi ma-
xime.

Insuper his, notare est, faciei feeditati
tantæ,

que de nobis *excogitatas*, ceu
hominiū cerebrorum com-
menta atque chimæras, vel
Anticyram relegamus, vel ad
incolas Lunæ exilio pellimus
sempiterno.

tantæ, curam fuisse nullam causticis usque
in ossa exurentibus potiorem; quæ certè
vultus ustio, uti deformitatis unius expul-
trix, sic & alterius gravioris effectrix erat,
fædiore multorum cicatrice quam morbo,
Viri iccirco *PROCERES* vocibus instabant,
inque Romanos Médicos assiduas ore que-
relas jaciebant; quarum profectò rumor a-
marus, universum orbem citò pervasit, ac
proin & Aegyptios afflavit. Quocirca, ver-
sipelle istud Medicorum genus, inhians lu-
cro, Romanum adivit eâ fiduciâ, se ab Opti-
matibus illis lue correptis, Romanis Medi-
cis præpositum iri; nec fefellit ipsos rerum
exitus. Quoniam enim, talium vitiorum
genitrix Aegyptus audiebat; Aegyptii id-
circo Medici, hâc & in lue curandâ, Ro-
manis peritiores habebantur. Confidentialius
itaque Romani Summates sese curandos tra-
debant Aegyptiis, illorūmque cutas largitione
redime;

Illud autem probrum super nos collatum, si alii accepimus referunt; vel scienter atque trij minosè tanquam falsum probrum; vel inscienter & inculpatè, tam

redimebant. Siquidem certum est, Maniliūm Cornutum ex Trætoriū Legatum Aquitaniæ Provincia, H-SCC elocasse in eō morbo curandum sese. Quæ certè pecunia ingens, ex meritissimi & exactissimi Viri FREDERICI GRONOVII nostri calculo, in eruditissimo suo non vulgaribus sed interioribus & reconditis Literis plurimis pleno de sestertiis libro, sestertium nummūm ducenta millia, sive nostrorum Philippūm vel Ducatonum QUINQUE MILIA complet. Hanc in LECTOR aberrationem, (quam spondeo unicam fore) condones velim. Fortè tamen aberratio non est, nam extra oleas minimè vagor, dum eyinco tantam pecuniæ vim, Medicis Ægyptiis in unius CORNUTI curationem erogatam, maximum ipsis fuisse profectionis illicium. Magnam enim prædam illos subolfecisse regulimus supra, confecimusque luci odore pelle-

quam historicum quid, illud accepérunt. Si priori pacto id præsumpserunt, eo ipso nō pellec̄tos, suo nutu, suóque impulsu Romanam tetendisse. Romanis Medicis curatiōnum illarum fructum ut interciperent, dum PRÆTENTUM luem, suam ad prædam lucrūmque providē revocarent.

Non ergo Claudji Cæsaris principatu fuerunt Medici sīcō de exilio redudi, sed nutu suo Romanam sese contulerunt. Etsi porrò verum foret, ætate Claudiā Cæsareā Medicos ex Ægypto fuisse accersitos, exinde tamen nequaquam colligendum esset, Romanas antea Medicis caruisse. An non quæsumus, vel hoc seculo, dum aliquā in Metropoli, malo quoipiam rebellante conflictantur Magnates, Medi i Exteri arcessuntur, cītra tamen consequentiam de Metropoli illā, Medicis vel indigenis vel inquilihis vacuā? Haud ergo concludere fas est, Quirites Medicis idēo caruisse, quia ex Ægypto Medicos summatis, bus Medicinæ faciendæ gratiā Romanam acciverunt. In illud tamen pravum atque detortum ratiocinium præcipites devolvi Medicorum Sycophantas, quis non contuetur?

C

mine

mine Sycophantia proditur,
 quam , utpote ~~διαβολαις~~ , diris
 esse devovendam profitemur.
 Si historicâ fide illud tenent;
 vel ex infidis & sublestæ fidei Au-
 ðoribus id hauserunt ; vel ex
 fidissimis & locupletissimis Vete-
 rum monumentis id ipsum erue-
 runt. Si malè fidis levibúsque
 ac frivolis Scriptoribus id de-
 bent , nullo in loco , nullóque
 in numero, Viris à cordatis id
 habendū est; quinimo, vel ani-
 les in fabellas nullā specie ve-
 ri vel leviuscule adumbratas;
 vel in ludibria Fauni, id ipsum
 referendum est. Nolim igi-
 tur, in illis & fabulositatum &
 phantasmatum portentis ele-
 vandis immorari : Nemo quip-

pe Ve-

pe*Vestrum* est, Auditores Prudentissimi, quemq; aut meræ nugæ aut spectra ludificentur.

Scutemur ergo *Veterum fide dignorum* penetralia, & inquiramus seduli nūm ex reconditionibus illorūm monimentis *ultale* quid extrahi queat, unde ansam de Medicis contumeliosè atque mendaciter scriptitandi arripiant, sexcentos annos, fulisse illis Romā interdictum.

Id quippe si contigit unquam; vel Catonis ante tempora; vel per illius ætatem; vel post illum dentatum si contigisse necessum est. Quid enim temporium datur, ultra præteritum, præsens & futurum.

At nullis id unquam obti-
gisse temporibus, hisce rerum
momentis luculenter evin-
cam, & adversum maledicen-
tiaz fluctus vel infanos atque
decumanos firmiter stabiliam.
Cassius enim Hemina testa-
tum reliquit, primùm è Me-
dicis venisse Romam Pelopon-
neso, Archagathum Lysaniaz
filium, L. Æmilio & M. Livio
Coss. anno V. C. quinto & trigesi-
mo supra quingentesimum; eique
jus Quiritium datum, & ta-
bernam in compito Acilio ob
id publicitus emptam fuisse.
At CATO tunc temporis pue-
ritiam vix egressus erat, an-
num siquidem agebat quintum
tertium, cumque deci-

*decimum; natus quippe est, Ur-
bis anno vigesimo ultra quingen-
tesimum.*

E quibus profecto, luce hæc
propemodum meridianâ cla-
rius patet, impossibile fuisse,
*Medicos ut Roma, Catonem an-
te adultum & auctoritate pol-
lentem, expulerit; Romam ete-
nim nondum venerant. Qui
igitur Medici Romæ fuerunt
nunquam; Româ fuerunt & si-
dem nunquam expulsi; utpote
quia non Entis non datur ex-
pulsio.*

*Quis nostrum amabo, hos-
pitem quempiam, quem nu-
quam admisit, suis ex ædibus
extrudet & ejicit? Quando
enim ferunt, turpius ejici,*

quām non admitti hospitem;
 ejectionem admissioni oppo-
 nunt. Falsò igitur Medici di-
 cuntur Romā ejecti, qui pure
 dicendi sunt, Romæ non admis-
 si, seu potius Romam non* ve-
 nisse. En ergo primum *de*

* Quæ hīc de Medicis ante Catonem pu-
 blicis muneribus addictum Romæ nullis pro-
 feruntur, *Cassio Hemina ex Antiquis Aucto-*
ri & Plinio accepta referuntur. Quanquam
 autem pag. &c ab illorum placitis re-
 cedam, pugnantia Itamen minimè loquor.
 Dum quippe mihi nunc probandum incum-
 bit Medicos Romā ante Catonem Censorem
 in exilium exportatos non esse, locupletibus
 illis *Cassio Hemina & Plinio.* (qui meis Ad-
 versariis juratissimi sunt Auctores,) Aucto-
 ribus utor. Quoniam enim illos, Judi-
 ces hīc supremos audiunt, audiant & eos-
 dem, eodem de Tribunali statuentes, Medi-
 cos Romam primum venisse Anno V. C. 535:
 quibus certè temporibus, Cato puer erat per
 plateas ludibundus: Tantum abest ut tunc
 temporis Medicos in exilium projecerit.

At

Medicis ante tempora Catonis
Romā nequaquam exturbatis ne-
gotium confectum. Executia-
mus jam , num Catonis ejus-
dem, sed creati Censoris ævo,
fuerint unquam Roma ex-
clusi.

At verò, Medicorum apud Romanos originē
altius dum repeto, Cassii Hemine atque Plinii
judicium istud elevo, atque ut omnino meo-
rum Adversariorum conatus infringam, Ur-
bem Romanam, aliquot seculis ante Porciū
Catonem vagientem in cūnis, Medicis con-
decoratam fuisse luculenter demonstro. Nec
illos propterea in exilium venisse consequens
est. Alias enim & quosvis alios graves viros
mūria sua Romæ tunc obeuntes, exilio mul-
tatos esse, concludere fas esset. Valet qui-
dem necessariò consequentia à non ESSE, ad
non exularē: Sed nequaquam valet ab ESSE,
ad exulare. Nihil igitur damni Medicis in-
fero, dum in hujus Orationis serie Romanam
illos primitus incoluisse firmiter stabilie:
Exinde siquidem, nihil adversus eos concludi
potest. Si quippe sextentos illos exiliis annos,

PARS SECUNDA

Quamvis Juridicūm forent,
ut illā quā nobis in-
struunt calumniam, ex Chro-
nicis Authenticis calumniam
non esse probarent, & Anna-
lium omnium super illā respi-
lentium * altum, victoriae
meis ab adversariis reportan-
dæ mihi sat esset; nihilomi-
ante Catonianum seculum computant tūr-
pem ἀνέγενσην, committunt. Si verò nu-
merant eosdem à Catone Censore ad Tiberii
Claudii Cæsaris principatum, quo **Medicos**
ab exilio venisse fingunt, en rursum, in cras-
sius ἀνέγενσην impingunt. Brevior enim
fuit illa temporis intercapdo, quam ut ca-
lumniator ullus, qui historiam Romanam
degustavit, vel somniando queat in *annos*
Sexcentos eam prorogare.

* Non solum enim Recentiores sed & Ve-
tustissimi Historici, omnes ad unum, id exilii
silent. At profecto, illud ore uno promul-
gassent, ni fictum & chimæricum foret.
Cum

nus, quia Lunam citius de
sphaerā suā deripiēnt, reliquā-
ve refixa cœlo sidera devoca-
bunt, quām illud probāverint;
Velim ergo, ex Veritatis quām
tucor prærogativāq; insequi
pede spresso quæcula Catonianā,
atque Catonianis proximā, qui-
bus Medicis Romæ numerosissimi
floruerant. Istud dūm exequar,
illorum simul falsas hypothesēs
Cūm enim Romanorum tot res gestas enar-
rent, & quedam vix memoranda ab oblivio-
ne vindicent, rem certe usque ad eo memorabilem & famosam æternitati mandassent.

Velim præterea, non jocō &c per transcen-
nam sed seriō & ex professo Plutarchum at-
tendamus. Is quippe de Porcio Catone adeò
diligenter scripsit, ut illius Viri cūm priva-
tas sum præcipue publicas, cūm rusticas
sum urbanas actiones recendeat. Imo, Por-
ciūm ineptientem observat, & illius ineptias
effert. An igitur, qui Catonianas ineptias re-
digit in Fastos, is idem, Catonianum faci-
nus

evertam; subinde vero, rerum
series ductus, solidissimisque
fundamentis jactis, veritatem
ipsam stabiliter adificabo.

PRIMAM suam HYPOTHE-
SIM è Plinio mutuantur, apud
quem legere est, à Pop. Rom.
Catonis temporibus, Medicis
nam fuisse damnatam. Quibus
Ædepol verbis nequaquam
nus illud, eosque & audax & clarum, quo
Medicos Româ exterminasset, suis monu-
mentis non consignabit? Idque præsertim
cùm occasio commoda & idonea argumen-
tum istud tractandi, ipsum non deficit; me-
minit enim Catoniani in Medicos edicti:
At Catonis in Medicos Edicti γέννηται γένεσις,
οὐκ ὑπερβαίνει τοῦτο.

Te pudeat ergo, tu quisquis es decocti pu-
doris histrio, qui Medicos ceu profugos exilio
traducis & irrides: licet enim veteratore Sc-
phistâ versutiores essem, nunquam tamen ab his
difficultatum tricis quibus intricatum te deri-
forem deridendum propino tete extricares.

evin-

STAN

evincent, vel Medicos suisse
Româ pulsos exilio aut vel illud
exilium annis sexcentis durasse,
uti scriptitant, quos tenet insanabile nos calumniandi ca-
coëthes.

Etenim, Plinius ubil dicit
*Populus Rom. Medicinam exper-
tam damnavit*, idem dicit, ac si,
improbavit, dixisset. At Medi-
cinam *improbare*, nequaquam
est *Medicos in exilium projicere*.
Quid enim vel hoc in ipso Bel-
gio vulgatus est, quam Medi-
corum aliquot praxim *impro-
bare*, reprobendere atque culpare,
vel si velitis ut significantius at-
que ornatius dicam, *υτειζεν, οεγ-
πλαιζεν* & *αρχαγηματιζεν* nus-
tis Lib: hist. natur. 29. c. 1.

nive

C 6

quam

quam tamen gentium, iidem il-
li Medicis quorum damnatur ut
que traducitur praxis, ex Urbi-
bus ejiciuntur.

Si quis mihi Plinium taliter
interpretans fidem derogat,
attendat quae so sedulus ad O-
rationis Plinianæ contextum,
& solis ad instar radiantes ha-
sce quaternas veritates suo fir-
miter innixas cubo, contem-
plabitur.

I. Quidem i y pér verbum
damnavit, nihil aliud Pliniū sibi
velle, quam Populum Rom.
Artis illius quam damnaverat
aliquo fuisse rādio affectum.

II. Per Medicinam, eò loci
esse intelligendam unicè Chir-
urgicam partem.

III.

¶ III. Chirurgiam non omnem, sed illam dunt taxat quæ crudelior iest, si fuisse damnata.

¶ IV. Idem Medicos propter rea fuisse nequaquam à Civitate abactos: Inibi quippe abactus causa si qua foret capitalis, illa prorsus singularis, nec omnium Medicorum foret; siquidem agitur singulariter de Archagatho, qui Vulnerarius primum audiebat, mox à se vix secandi urendique chilifex vocatus est.

¶ Non ergo Medicos, nec Medicum, nequidem Chirurgum; sed Carnificem damnarunt; nec interim damnatum Romanis poteris excedere jusserunt. PELINIUS etenim aperte re-

¶ III.

fert,

fert, illius quidem Archagathi
carnificinam in tædium artis tran-
fisse, at nusquam adjecit, ipsi fuisse
Civitatem ademptam.

Et ne quis configat Medi-
cis palpum ut obtrudam P L I-
N I O me fucum facere, Pli-
nium ipsum adducam, qui
acerrium nostrum Patro-
num se gessit.

*Quid ergo? inquit (seipsum
compellans) damnatam rem uti-
lissimam credimus? Minime Her-
cule, respondest sibi continuo,
minime Hercule, non rem Antiqui
damnabant sed Artem; Artem
scilicet illam Archagathi sæm-
viorem, quæ igne & ferro hu-
manos artus excruciatbat atque
truncabat. Imò præcisè magis*

loquens

loquens Plinius, item nostram omnem, ceu peremptio edicto ditimit: Hæc quippe aurea uncialibus literis Cedro consignanda verba profert, * Et cum Græcos Italiæ pellerent diu etiam post Catonem, EXCEPERUNT MEDICOS.

Sie Tranquillus in Octavio Cæsare, ab illis quos annonâ gravi conflicitati Quirites ex Civitate exegerunt, conceptis verbis, Plinii suffragator, MEDICOES EXCIPIT. Hæc enim immortalitate dignissima verba, mentibus nostris, ceu adamantino stylo signavit, Magnâ vero quondam sterilitate, ac difficilem remedio, cum venalitas & Lib. hist. natur. 29. c. 1.

anupoi

lani-

lanistarum familias, peregrinob-
que omnes, EXCEPTIS MEDE-
CIS &c. urbe expulisset Augu-
stus &c. Quid quæso, aut ma-
gis apposite, aut magis acco-
modatè dicere est, ut adversa-
rii nostri causa cadant? Nihil
certe pressius, nihil stringen-
tius potest in medium adduci,
His tamen ad causæ nostræ
fidem & firmamentum, quæ
scrupulum omnem, vel con-
tumaciorum animis altius in-
liarentem eximere apta nata
sunt, confirmationis ergo & au-
ctarii vice sum additurus.

Et primum quidem in hoc
vehementer incumbam, Pli-
nium codem loci referre,
damnata illa, (& jure optimo

• *•* *•*

• *dam-*

damnandâ) Archagathî saevitid,
 in tædium artem, omnesque Me-
 dicos transisse. OMNESQUE
 MEDICOS transisse. Romæ
 igitur complures erant Medici
 Archagatho cōxetanei, at-
 que adeo nequaquam erant exi-
 lio multati. Haud quippe re-
 ciprocantur, in tædium transire,
 & in exilium ejus: Haud rursus
 unum & idem sunt, Archaga-
 thi ejusque omnesque, & Populus
 ipse Romanus: Haud ultimò
 confundenda sunt Activa Passi-
 vis; ac proinde Plinius ubi do-
 cet, in tædium Populi Rom. artem
 Archagathî, omnesque Medicos
 transisse, nihil aliud sibi vult,
 quam Archagathî, aliorūque
 Medicorum artem Populo Rom.

tædium

mrb

tædium peperisse, tædium adduxisse: At nequaquam vel Plinius, vel Veterum ullus, passim scripsit, Archagathum ipsum ejusve ~~avem~~, tædia (tantum abest ut exilio dixerit) affectos fuisse. Non ergo fuerunt Medici seu potius Chirurgi illi, in urendo atque secando dirores licet, in exilium projecti, sed Romam Urbem suis in tabernis incoluerunt. Jam quippe constat ex Cassio Heminâ, Romæ tabernam in compito Acilio fuisse Archagathio publicitus emptam. Alias autem præter illam, Medicorum tabernas vel tunc temporis fuisse Romæ, en. auctoritas triplex omni elevatione major, quam

Vobis

Vobis (æquissimi rerum æstimatorum) dari velim pro superpondio; iisdem quippe Catonis & Archagathi temporibus illis, Plautus atque Terentius, Medicorum Romæ degentium mentionem habent; speciatim autem de Amphitruone & Epidico scripsit Plautus, suum illos Naucratem atque Periphanem quæritassem in MEDICINIS, id est in Medicorum tabernis, quas & à myropolis & à tonstrinis

Myropolia atque tonstrinas datâ operâ hic expressi atque cum Plauto Amphitr. Act. IV. sc. I. & Epid. Act. II. sc. II. à MEDICINIS sejunxi, ne quis comminiscatur Plauti MEDICINAS nihil aliud fuisse quam vel unguentiariorum, vel barbitonorum officinas: Planè etenim aliud erant, nam in unguentariâ tabernâ, aromatum, suffituum, & pigmentorū omnigenū erant reconditoria, quæ Myrothecia vocitabant, è quibus Myro-

ibidem distinguitur. At quis
inanes & Domini vacuas illas
fuisse quas perreptaverant Am-
phitruo & Epidicus Medicorum
tabernas sibi stulte fingat? Quin
potius Plinio assentiri est, qui
Plauto concors MEDICINAS
illas sive τὰ ὄψεως Officinas vo-
cat in quibus sua cuique venalis
promittitur vita. Remedia quip-
pe inibi à Medicis venalia, vi-

Myropole licitatem nacti, odorata sua cùm
simplicia, tum multipli Arte commista,
vel ad cadavera condienda, vel ad fragran-
tiam vestibus aliisve rebus conciliandam, vel
ad faciem denique mentitâ venustate deco-
randam depromebant. In Tonstrinis verò
nihil nisi barbam atque crines attondebant
& adhibitis calamistris in cincinnos crispa-
bant, uti mos ille ad nostros usque manavit.
Artifices, quos vernaculâ linguâ vocitamus
des barbiers, des friseurs, des baigneurs. In
MEDICINIS autem, non solum multiplicia
valetudinis aduersæ præsidia prostabant, sed
& omni-

nam spondent empföli: mēdi-
versos & eodem modo i delectaria
væneunt pharmaco, quibus oc-
cēata gens illa Pagana, ærum-
nosæ rædiosæ quæ suæ vitæ fi-
lum abrupturæ morti se se tra-
dit, teste Plautino isto altero,
OV ibo ad Medicum, atque me ibi toxil-
co, morti dabo.

In Mercat. Act. II. Sc. 4.

Publum Afrum præterea dum
-IV. BUNNUS SICISM B IDIUS

& omnigena, (quæ sacratissimum Christi no-
men profidentibus summe sunt religioni, qui-
bus tamen Pagani illud hominum genus citra
conscientie aculeum, vitam sibi acerbiorēm
adimebat) toxicæ vénibant. In illis præterea
MEDICINIS, pharmaca illæ venundantes
Medici degabant: quo circa futile atque com-
mentitium est illud Medicinæ derisorum de
Medicis exilibus dicterum. Medicis enim
in exilium depulsi, illorum tabernæ vel clau-
ſæ, vel ab aliis occupatæ fuissent, atque adeò
fieri non potuisset ut Amphitruo & Epidicus
MEDICINAS illas perreptassent.

conte-

contestor, clarissimis ille suis monumentis eandem hanc veritatem testatam consignata[m]que reliquit; atque illius insuper, unum & alterum geneatores, *Pamphilum*, nempe, at-

1 Veniam tuam exposco, mi Lector, si Medicos nullo unquam Romæ multatios exilio fuisse, facturus Tibi fidem, non solum Comici fidem imploro, sed præterea Triumviratum huc intromitto: *triplex* enim meum testimonium illud quod Tibi do, Censor quispiam morosus & asper, ceu *unicum* afferret: qui etenim herus atque servus, hanc in scenam prodeunt, non suâ, sed alienâ fide sapiunt, illius scilicet *Comœdiographi*, qui illorum ora suum ad nutum inclinat. Sed quò distinctius, quid terni testentur illi scenici testes, audiamus, proscenium ingrediamur, attentique occupemus orchestrā. Totius autem rei scena, hæc est. *Terentius* in *Hecyr.* Act. III. sc. I. *Pamphilum* ex Insulâ Imbro, quæ maris Ægæi est ad Thraciam oram, (quò illum amantem, hereditatis capiendæ causâ, Pater ejus *Laches* invitum extrusserat,) reducem introducit, qui suorum

que Parmenonem inducit, qui concorditer ore que uno, quod res est, proclamarunt.

Concludam igitur illa Plausorū Parentum Lachetis & Solstratæ servum Parmenonem percontatur, quoniam modo dilectissimam suam Philumenam Phidippi & Myrrhinæ gnatam, quam & effictim deperibat, & recens duxerat uxorem, offenderet affectam; & cum retulisset Parmeno, Philumenam pavitare nescio quid, Seque nescire quid morbi esset, quo conflectaretur illa; anxius Pamphilus & præ amore moræ impatiens, ut illud quam primùm quicquid est morbi certò sciat, nemone querit, (Parmenonem rursus percontando) MEDICUM adduxit? Parmeno responsum idem dat, (*aptum & congruens profecto personæ servili*) NESCIO. 413

Hæc certè narratio fidelis, tria mihi retegit, Lectorem minimè celanda; & primò quidem, si Medici, exilii caussâ solum veritissent, deridendum toti Populo sese propinasset Carthaginensis ille, naris alias emunctissimæ Comœdiographus, nec Hecyram eandem illam Comœdus ullus in propatulot certium egisset; primùm ludis Megap-

ti, Terentii, Archagathi atque Catonis ætate, Medicos fuisse suis ex Medicinis nequaquam exturbatos, Megalensibus; secundum L. Æmilii Pauli ludis funebris; tertio demum Q. Fulvio & L. Martio Ædilibus Curilibus, anno ab Urbe condita DLXXXVIII & DLXXXIX. Si namque Medicorum fors illos adeò verasset, ut exilii ergò solum mutassent, auditā Medici adducendi mentione, dicto citius, vehementem in risum effudisset sese Populus. Quidni enim tumultuaria vox ejus, Comœdum illum, tanquam illius Censoriani quo Medici fugissent in exilium, edicti nescium, plenis buccis, multoque cachinno exhibilasset, explosissetque.

Pamphilus deinde, nequaquam voluisse, (si modò vel minimum quid de Medicis in exilium profectis subolfecisset) parentum suorum Parmenoni scivo, sui illudendi, hæc interrogatione suâ tam seriâ, tamque solliciti plena timoris, nemone MEDICVM adduxit, facultatem dare. Nihil quicquam igitur de Medicis in exilium datis suspicabatur Pamphilus. At profecto, ni chimæricum fore istud exilium, qui Pamphilus haud ignobilis stirpe satus, rei adeò propatulæ, totisque triviis atque quadriviis proclamate, (non aliter quip-

siquidem illorum officinæ frequentes Romæ vel tunc temporis fuerunt.

pe Medici, cum omnibus Skis, quām Censoris Edicto promulgato, edibus & urbe, excessissent,) ignarus fuisset; Qui rursum Medici rectā in exilium perrexisserent, nisi maximā populi comitante catervā. Vulgo enim illorum tumultuosa turba, sive tumultuans agmen, cunctes in exilium, claimore atque minis, cominus & longè Urbis extra portas insequitur. Quod itaque adeò commune & per vagatum est, Pamphilo latere nequit. Ille ergo, neutquam potest Medicorum exilio in vulgus ita per vulgata affectorum, tanquam Incolarum meminisse. Ac proin, nec Parmenonem interrogare potis est, tanquam à Medico, de Philumente conjugis invaletudine certiore factum? Nescivit ergo Pamphilus, suos Népotes quicquam de Medicis in exilium venturis aut somniaturos, aut deliraturos. Quibus enim aliis, quām vel somniantium viis, vel mente captorum deliramentis, Medicorum illam in exilium profectionem ascribam? Tanti namque Medicorum opprobrii rumor, agitatus alis, totum brevi pervolasset orbem, ac proin nec Pam-

D philum,

Si quis interim huicce meo
uni & alteri Comico fidem de-
trahit, *Plutarcho* saltem auscul-
tet in *Marco Catone*, ubi *Me-
philum*, haud ignobili loco natum, hāudque
rebus in *Politiciis* hospitem, paucisque antē
mensibus Romā profectum fugisset. Illis
ergo, *Publii Terentii temporibus*, nullus de
Medicis exulantibus rumor, terrarum orbem
pervolitavit, atque adeò *Pamphilus*, suā so-
licitudine ut sese exolveret, suo confessim
à reditu, & antequam sūx socrūs in ædes pe-
dem inferret, jurè rogat, nemōne *MEDICVM*
adduxit? Rectè siquidem sentiebat, *Romam*
*urbem claris & honoratis Medicis esse cohō-
ne statam.*

Tertio demum, *Terentianus ille Parme-
no*, ingeniosus & acer, (*prout ex illius &
sermonibus & responsis, paßim argutis, li-
quidò constat*) ad hoc *Pamphili de Medico*
adducendo quæsumit, protinus exclamasset,
heu Herclè casum acrem & durum, Te enim
absente inscioque *Medici fuerunt*, omnes
ad unum, à Censoribus nostris, pomæriis Ro-
manis, atque etiam finibus Italis exclusi!

Nullo igitur in *exilio*, vel hāc ternorum
testium fide, temporibus illis *Terentianis*,
Medici

ditos definitè distinctèque Catonis seculo Medicinam Romæ facilitantes designat; *les yas l'as
les uortes* * *sur P'au* expressè pluraliterque dixit.

Medici fuerunt: Falso itaque, à Catone Censorio illos esse in exilium ejectos, nostri conviciatores clamitant. Catonis siquidem Censura, plenis viginti annis, fata ante extremitatem Terentii, expiraverat. Desit enim Cato Censor esse, ipso ab Urbis conditu anno 574, at Comicus noster, anno duntaxat Urbis conditæ 595, fato functus est. Illo autem vivente, ejus Hecyra, Lucio Ambivio Turpione Comœdo, Urbis conditæ anno 589, postremum acta est.

Apage igitur, o maligne conviciator, qui nullius Medicorum exiliū probè Tibi conscient, illos tamen in exilium actos esse illiberaliter prorsus conviciaris.

* *Hujus è Plutarcho loci plenam atque planam explicationem habes pag: 82. ubi de Catoniano in Medicos odio agimus. Interea Tibi notandum venit, quām numerosi sint graves illi locupletissimique quos adduxi testes, Medicos ut afferam ab exilio. Plinium*

Ad alteram HYPOTHESEN
 quod attinet, mutuatitia est
 omnis ex inimicitiis quas Ca-
 to Censorius, auctoritate flo-
 quippe protuli Medicorum memorem, dum
 illos arte suâ tunc temporis rudiori & aspe-
 tori, odia in se Populi Rom. convertentes
 memorat. His præterea Historici fidem,
 alterius firmâ & inconcussâ auctoritate ro-
 boravi, Tranquilli enim recordatus sum,
 ubi scilicet ex ipso, uti & ex Plinio, locum
 unum & alterum erui, quibus perspicaces illi
 atque providi Auctores, instantia, atque e-
 tiam futura præsipientes ac præsentientes,
 opprobrio illi falso, quo hisce seculis postre-
 mis mordemur, quam longissime obvia pro-
 cesserunt, illorum enim numero, quos priscis
 temporibus Quirites suis finibus pepulerunt,
 non confusis inopinatisque, sed compositis
 consultisq; verbis MEDICOS exemerunt; un-
 de profecto, veridicos illos firmissimosq; ME-
 DICÆ CAUSÆ patronos, ceu MEDICORUM
 VINDICES acerrimos veneror. Nihilose-
 cius, eò femeritatis calumniandi furor pro-
 rupit, ut tot illis reclamantibus licet inteme-
 tatae fidei, Medicorum, non solum Causidicis,
 sed

(55) (77)
rens, Græcis cum Medicis ex-
ercuit; e quibus, præoccupa-
ta mens eadem, duo iñlhcē fal-
sa colligit, quæ modò confuta-
bamus de Medicis Romā exuli-
sed & Iudicib⁹ atque Assessorib⁹, vene-
randam illam, quam de manib⁹ illorum,
ceu de tripode facratam, veritatem accep-
imus, suis in MEDICOS contumeliis infirma-
re atque labefactare, plures Sycophantæ con-
mitantur! ô tempora! ô mores! *līs & mūo*
Plautum præterea atque Terentium, ejus-
dem quam ulciscor, calumnia ULTORES &
AVERRUNCOS adduxi. Plutarchum denique,
ceu Pedarium Senatorem, eandem in illam
Plinii, Suetonii, Plauti, atque Terentii sea-
tentiam, raptim currentem attigi.

Sileto igitur, ô putide Sycophanta, qui
ad omne dedecus Medicis inferendum hone-
stis & honoratis, mentem tuam versas; atque
nominatim, fictum quodpiam exilii crimen
nefarium & turpe, ore tuo probroso & deco-
cti pudoris, prisci seculi Medicis Romanis
objicere non erubescis; multiplex enim illud,
quod firmum & grave testimonium in Tu-
dixi, os Tibi comprimet æternūm.

D 3

bus;

bus; idque annos sexcentos.

Quām frivola & jejuna sit hypothesis illa, his rerum momentis liquidō constabit.

Catonem odiſſe Medicos diffitebor nunquam, ille etenim odio plusquam Vatiniano Græcos omnes proſequebatur, atque adeò Medicos ipſos qui maximam partem Cræci erant.

Cur autem Græcos hostili-
ter oderit Cato, triplex est ra-
tio; genericā quidem una & al-
tera; tertia demum singularis
est.

Primò quidem infensissimo ferebat animo, Quirites à Græcis non modò Barbaros vocari; sed & spurciūs quām alios

Italiæ

Italiæ populos, *Opicorum* * ap-
pellatione fœdari, quasi præ
reliquis Italis forent oris im-
purissimi & obscenissimi.

*Altera ratio est, Catonem
solitum fuisse πατέα Επίκριτον
οὐ καὶ ναιδέον τὸ φιλονυμίας θεάτην.*

* Plinius enim l. 29. c. 1. sub Catonis
personâ de Græcorum in Quirites scommate
graviter conquerentis ait, Nos quoque dilli-
tant barbaros, & spurcius nos quam alios opi-
cos, appellatione fœdant.

Fuerunt autem Opici, iudicem Italæ populi
qui etiam Osci dicebantur & ad Tyrrhenum ma-
re non modò lingua rudes, impoliti & agre-
tes, sed & spurcâ præposteraque libidine in-
fames habitabant. Idcirco certè, qui sermo-
ne utitur impuro & male Latiali, dicitur Oscus
loqui. Hinc præterea, verba quævis impudica.
seu obscena, quasi Oscena, passim male
audiunt. Haud igitur im merito Porcius Cato
gravi Quirites injuriâ lacerari secum reputa-
vit, dum Græci spurius illos quam alios
Opicos, appellatione fœdabant.

*Zeny, Græcas omnes * Musas atque
Græcanam disciplinam omnem am-
bitiosius conviciari atque laceffere.
Verebatur enim, ne Literis
Græcis juveniles animis à bel-
li studiis avocati, ad yanas ar-
tes traducerentur. Quo certè
præjudicio mens ejus tam arctè*

** Ita profectò , usque eò despicatum Iso-
cratem habuit Cato, illius ut Discipulos pòr-
jocum irriferit, suum quasi apud Magistel-
lum Arte in Oratoriâ futiliter descendâ con-
senescerent, indictaque causâ commoreren-
tur, suos demum eloquentiæ fontes coram
Minoë, in Inferis apud Plutoneim sperturi.*

*Est & Catonis atrocior hæc in Græcos in-
juria ; etenim , eò insolentiæ processit, ut
SOCRATEM traduxerit, sc̄eu Virum in verba
proiectum, locutuleium, blateronem & lin-
guacem , nec non præterea ferocem atque
seditiosum, qui tyrannidis occupandæ causâ,
& mores antiquos labefactat eteverteretque;
& sacratissimas leges conculcaret.*

*Resipuit tamen bonus ille Vir, ætatis quip-
pe flexu prudentior factus, Literas Græcas se-
rò,*

irretiebatur, ut si oratione
de quaeritur, rerum quasi præciosus
atque præsagus (vatem enim se
jactabat) filio suo vaticinari
non erubuerit; Literis Græcis
omnia CORRUPTUM * & PER-
DITUM iri; quod tamen illius
vaticinium, rerum exitu fuit
rōl, καὶ πόρην ταῦτα τάσσει οὐκέταις εἰναλαχώς
& aetate omnino proventus didicit, atque in
Thucydidem, sed præsertim in Demosthe-
nem, totū incubuit: nec non etiam à reli-
quis reconditionis doctrinæ Græcis potiora
fusa, cùm placita tum apophthegmata, ita ex-
piscatus est, ut illius in scriptis Literaturam
cultiorem nihil sapiat, quod Scriptoribus
Græcis protinus non referas acceptum.

Atque sic profectò , honore multatus est
CENSOR ; qui que fuerat in Gr̄cos injuriousus,
crimen illud suum tædiferà quasi vel stigma-
ticâ poenâ luit.

* Hic Plinium. atque Plutarchum combinavi, prioris enim verbum CORRUMPERE, cum alterius verbo PERDERE composui & coagmentavi. Quæ etenim Plinius super

inane; nunquam enim Roma ad altius gloriæ culmen perrexit, quam Græcas dum Literas excoluit.

Tertia denique *ratio* Medicis unicè competit, atque itidem ex Catonis *præsumtâ** *opinione* sumit originem; *Iurarunt* illare sentiebat, sic elocutus est, QUANDO CUNQUE ISTA GENS IUDAS LITERAS DABIT, OMNIA CORRUPTET. Plutarchus vero eadem illa Pliniænæ mentis sensa sic expressit, ΑΠΟΛΟΥΣΤΙ Ρ' αμαῖσι τὸ πρόγρυπτον, γερμάτων Εὐθητικῶν ἀναθλοθέτες, Rem suam PERDENT & experiment Romani, Literas Græcas ubi vorabunt; vel Literis Græcis ubi affluent.

* Καὶ τὸν γὰρ ὃς φησι Πλάτωνος Θεοῖς μόνον ἐπηχθάει τοῖς Φιλοσοφοῖς, Εὐθητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς Ιατρεύοντας εἰς Ρώμην δι των φίλων εἰχε, Cato enim (ut ait Plutarchus) à Græcis non solum Philosophis capitali quodam odio diffidebat, sed & de Medicis Medicinam Romanam factitantibus diffidebat, vel ut aliter dicam id quod res est, hostibus Medicos invictiores & suspe-

inter se, (suum de Medicis scri-
 bebat ad filium) Barbros aēcare.
 omnis MEDICINA: Ac proin
 cūm Barbatus esset, sibi maxi-
 mō pereat cavebat à Medicis,
 nē pro salutari Medicinā vene-
 num ipsi propinarent. xv mob
 In illum portō tanta de Me-
 dicis tamque criminosa suspi-
 cio ceciderat, propterea quod
 suam olim p̄fētam Regi Ar-
 taxerxi tanquam Barbaro de-
 negaverat Hippocrates; quā
 ex historia suspiciose atque,
 mendaciter inferebat Cato,
 non dñs agnoscat ut rētīs lūxūs dñrūt
 ex nr̄s rōte Bæbāgois E' m̄n̄s πολεμοις
 εαυτ̄s παραχ̄siv, commune jus su-
 suspectiores habebat. Istud quippe secum
 animo jugiter versabat, ipsos penes fuisse so-
 los, Quirites, tanquam sibi Gr̄cis inimicos
 & hostes, impunē occidisse.

randum nesse hoc Medicos inter
 omnes nullis unquam Barbaris
 Cræcorum hostibus, qd Medicis
 nam scilicet illis factitandam
 sese præbituras. M si oī ē
 Quamvis autem Cato fuc
 rit odio in Medicos hostilius pila
 lud tamen ita compressit at
 que privatos intra parietes ita
 coercuit, ut publicum in ac
 tum eruperit nunquam : Fi
 lio quidem suo interdixit de Me
 dicis, ut loquitur Plinius, sive
 ut cum Plutarcho pressius elo
 quar, τῷ παιδὶ παρεκελεύετο Λαργύς
 εὐλόγιοι πάτερ, Natum suum ius
 fit Medicos omnes refugere; ne
 scilicet ab ipsis beneficio peri
 meretur: Sed apud Senatum
 tantā nunquam valuit auctori
 tate,

tate, ut illo suasore & impulso-
ne Medicis fuisse int̄ unquam Rōmā
proscripti. Is quippe non rexit
Italiæ fata, nec ab ejus Octo-
râ sors Medicorum pependit.
Ipsel etenim, neque Regem *
neque Tyrannum se gessit.

* Tantum abest enim ut *Porcius Cato*, vel
Regis more Quirites Latiumque rexerit, vel
tyrannidem occupaverit, ut publico licet ne-
gocio gerendo jamdiu addictus & consecra-
tus esset, ad supremum tamen illud honoris
fastigium quod ejus ætate tot alii toties con-
scenderunt, nusquam grassari potuerit. No-
tum quippe est Quæstore illo, Q. Fabium
Cunctatorem, anno Urbis conditæ 549,
Principem Senatus secundò lectum esse. Sic
profectò P. Scipio Africanus, Catone recens
Exconsule, U. C. anno 559, Princeps Sena-
tus, non modò secundùm electus est, sed
etiam revoluto quinquennio, anno nimi-
sum V. C. 564, eundem illi Principatum
tertiò detulerunt. Sed præ his uno & altero,
M. Æmilius Lepidum non secundò & tertio
tantum primas in Senatu tenuisse, sed &
quarto,

Imò, nusquam legere est de Medicis in Senatu Catonem esse conquestum, ut si uas de Carneade Academico & Diogeno Stoico (quas sileo, ne meis à Castris Medicis deficiam, & in aliena fiam transfuga, inque illis incendiariis)

quaerid, quinto & sexto id honoris deinceps consecutum esse, annis scilicet ab U. C. 579. 584. 589. 594 & 599, memorabunt æternum.

Revera autem temporibus illis, Porcius Cato nec vagiebat in cūnīs, nec in antro latitabat Trophonio, à plurimis namque lustris impletis Censorem sese gesserat, sed quām bene, vel hinc constat, quod Senatus Principatum ipsi tribuerint nunquam; nec quidem Censuram suam U. C. anno 569. dum obiret, tunc etenim haud illi, sed ejus Collegae Censori Q. Valerio Flacco Principatum derunt.

Histioratis, nemō Lectorum Ita habet est, ut continuo non affequatur quo tendat haec Rhea de Catonis Principatu nullo, commemoratio. Ex illis quippe colligere est, haud

querimonias in Senatū jactavit.
 Uti præterea Serv: Sulpitiū Gal-
 lum, qui Prætor Lusitanos di-
 ripuerat, oratione (*odogenarius*
līcēa) vehementi repetundarū
 postulavit. Sed illū vel Senem,
 vel Consistentē, vel Juvenē in
 haud fuisse satis, ut Rōmā Medicos extermi-
 nandos esse Cato senserit; secūs enim sen-
 tiente & reclamante ejus Collegā, Viro tanto
 & SENATU S PRINCIPĒ, res infecta hæsisseret.
 Non fuerunt itaque Medicis refragante Flacco
 in exilium ejeci, Discordes enim Censores
 nihil unquam Edicto sanciebant, Catonem
 igitur & Flaceum oportuit esse concordes, ut
 Censorium Editum de Medicis Civitate exti-
 gendis componerent atque promulgarent.
 At talēm in concordiam si fuissent unquam
 adducti, quidni Literarum monumentis id
 proditum esset, ut v. g. levius illud exilio,
 Literis proditum est, à Flacco atque Catone,
 Senatu exclusos esse septem, inter quos L.
 Quinctium Flaminium Virum Consularem
 commemorant. Cūm igitur de Medicis exti-
 gantibus Rōmā, altē silēant Romanorum An-
 nales,
 lūbi

*Medicos unquam perorasse, nemo
est hominum qui fidem mihi
faciat! Mentita ligatur, falsa,
plenaque erroris testib[us] illorum
scriptio, qui Censoria Catonis au-
toritate fuisse Medicos in exilium
depulso scriptitant. Imò falsi-
dicos se gerunt, qui Catone in
Medicos fuisse unquam publicitus
invectum; de que illis extradendis
mentionem ullam apud Sena-*

*nales, interea tamen, privatos homines exilio
pulsos identidem increpant, dicant oportet,
Medicorum conviciatores, quorsum prisci
Scriptores illi, id exilii Medicis imperati
[si modò fictum & umbratile non est] suos,
in commentarios non reculerint, cum exiliunt
tantum & adeò famosum, Universo Medi-
corum Choro, totique Apollinis Arti irroga-
gatum, longe gravioris sit ponderis, quam
ullum aliud privatæ cuiusvis personæ, quod
publicis Literis monumentisque consignaves-
rint.*

tum

tum habuisse deblatere. illud enim sit vien mforer, prærogativam quidam Alphales id sibi nihil idassent, plurima si quidem momenti longe minoris posteritati testata reliquerunt. Cùm iigitur de Medicis Româ ex alantibus, nec vola nec vestigium in ullis Veterum monumentis extet, consequens est exilium illud fictum & commentitium esse.

Hunc porro mearum probationum numerum explebo, dum compendio, sed fideliter referam ex Cicerone, Horatio, Senecâ, Persio, Juvenali, Martiali, Plinio, Plutarcho, Suetonio atque Galeno; veterissimis illis Catonis & Catoni proximi ætatibus,

mut

illu-

illustres Romæ Medicos immortalitati sua nomina consecrassæ. Istæc certè dum exequar, mēam de Medicis Romæ Archagathio & Catoni coævis, non duntaxat firmabo sententiam , sed & ultimum illud meum negotium conficiam, *neç à Catone denato, Româ Medicos extorres profugisse.*

PARS TERTIA.

Et primùm quidem è libro quarto decimo Plinii locum eruere est de *Erasistrato*, cuius, ut maximi Medici auctoritatem anno circiter sexcentesimo , *id est Catonis ævo*, Romæ viguisse docet: De hoc tamen Erasistrati tempore, no-

lim

lim cum ullo contentionis ser-
ram reciprocasse.

En & vetutissimus ille *Hero-*
philus Medicinâ clarus, qui
Empiricos primùm damnavit,
& subtilioris Sectæ conditor,
morborum causas scrutari in-
stituit, atque arteriarum pul-
sus qui gubernacula vitæ tem-
perant, in modulos certos le-
gésque metricas descriptis.

En & *Medicos nobiles Ju-*
lli Cæsaris ætate, quæ Catonia-
nam proximè excepit: Ut i ete-
nim septimi ab V. C. seculi ini-
tium, Censorii nostri fuit occa-
sus; ita fuit & medium ejusdem,
*Julii * sideris exortus.*

* *Catoniane* etenim vitæ extrema clau-
sula in annum ab V. C. 605. incidit; Annus
verò ab ejusdem Urbis conditu 653. *Iulii*
Cæsaris Natalibus insignitus est.

Ecce

Ecce igitur Julius Cæsar,
qui circa Pharmacusam Insula-
lam à prædonibus captus est,
& mansit apud eos, propè qua-
draginta dies, *cum uno Medico,*
C U M U N O * M E D I C O , qui

* Hanc lectionem fidam adversus infi-
dum Robertellum contendō. Is siquidem
male Criticus, dum literas reconditiores ja-
ctat, in literis hospitem se prodit. Quoniam
enim apud Plutarchum μεθ' ἐρῶ φλαγξ, cum
uno amico scriptum reperit, exclamat despi-
piens εὐγένης, εὐεγένης, arma quasi victoria inhi-
venerit, quibus Criticos ad vulgatam lectio-
nem mutandam adigere potis sit. Plu-
tarchi quippe ἡγέρει φίλος, ideo reputat
cum Suetonii MEDICO UNO αὐτόσαtor esse,
quod temporibus illis servi fuerint Medici.
Sed profectò, ne duplex illud Robertelli sig-
mentum rudiori cuiquam inque bonis Aucto-
ribus versandis parùm volutato imponatur
dissipandum venit.

Prius est, ex Plutarchi Cæsare, **C U M**
U N O A M I C O , non autem ex Suetonii codici-
bus, **C U M U N O M E D I C O .** hic legendum esse.
Sed Robertelli conjectura fallax est, falsissi-
mâ quip-

forte Medicus, Antistius est ille, qui principis sui tribus & viginti plagiis in Senatu confessi cadaver perlustravit.

Ecce it idem Asclepiades Magni Pompeii familiaris, cuius fama quippe hypothesi nititur, Medicum scilicet omnem Romae servum fuisse: exinde liquidè concludit tantæ dignationis non fuisse Medicos, ut AMICI CÆSARUM audirent. Sed ut recto pectore dicam quod res est, qui Plutarcho CÆSARIS AMICUS, is idem Suetonio CÆSARIS MEDICUS est. Inscienter enim Medicos Magnatum amicos non fuisse supponitur. Alias quippe si menda Suetonio subesset, mendosi forent & Taciti Annales lib. 4°: ubi Eudemum diserte vocat AMICUM AC MEDICUM LIVIAE: vitiosus & ignibus dandus esset Seneca lib. VI. de benefic. cap. XXII dcum suis MEDICIS AMICIS & adversari quos nulla mercede defungi potest: corrupta forent & libro 1°. de Oratore hoc Tulli verba de Asclepiade, quo nos MEDICUM AMICOQUE sumus. Sed quod omni exceptione majus est, idem Plutarchus in Bruto. *Cine alium ab eo, quem testatur.*

Rober-

ma tanta fuit, ut ad Mithridatis pervenerit aures. Hic quippe Româ, suis Legatis & pollicitationibus Asclepiadem evocare tentat, sed frustra: nam Asclepiades novam Romæ

*Robertellus, adducam) hoc eodem AMICI
gratissimo nomine, Medicum Octavii Cæ-
faris dignatur. Inibi quippe mirandam Cæ-
faris Augusti salutem Philippensi acie, 7or
78 Kaiouiegς φίλων τινὶ Αἰγαίων Μάρκων,
Marco cuidam Artorio CÆSARIS AMICO
acceptam refert, cui profecto sententiæ suf-
fragatur Suetonius in Octavio Cæsare. Sed
Artorium illum Cæsaris Medicum fuisse
luculenter testificantur Velleius Paterculus,
hist Rom. l. 2°. Valer. Max. lib. 1°. cap. 7°.
& Dion Cassius, hist. Rom. lib. 47°. Qui
igitur Plutarcho atque Suetonio CÆSARIS
AMICUS, is ipse Velleio, Valerio atque Dion
CÆSARIS MEDICUS est. Gordium illum no-
dum dissolvant Medicorum Sycophantæ.*

Alterum Robertelli commentum de Medicis Romae servis, à veritate usque adeo abhorret, ut me pudeat, vel aliquot lineas in tam absurdum delirantis Viri somnium impendiisse.

condiderat Sectam, & menteis
artificio usquecō mirabili tra-
hebat, ut universum propè
humanum genus circumegerit
in se; non alio modo, quām
si cœlo emissus advenisset.

disse. Cæsar enim Augustus Medicis immu-
nitatem tribuit, docente Plut: in Octavio
Cæsare: Immo Iulius ipse Cæsar, OMNES
Medicinam Romæ professos CIVITATE DO-
NAVIT, Historico Suetonio in Iul: Cæsare:
At tale beneficium in servos fuisse collatam,
nimia (inquit Casaubonus) Stultiæ est vel
SUSPICARI. Apud ingenuos itaque & liber-
tinos, qui ex Ægypto atque Græciâ Romam
itabant, id beneficij collocatum esse ratio
suadet & auctoritas sancit. Mos enim non
obtinuit, ut servi civitate donarentur.
Tranquillus autem profitetur isthac benefi-
cio LIBERALIUM ARTIUM DOCTORES
ornatos esse, nullâ mentione habitâ vel man-
cipiorum vel manumissorum. Plinius præte-
rea lib. 29. c. 1. consultis verbis Quirites Me-
dicinâ factitasse testatur. At Quiritium nem-
inem servum fuisse veritas ipsa clamat. Roma-
nus ergo Medicus, cœu seruos nequaquam est
tradu-

Asclepiadis auditor fuit
Themison ille, *τῶν κοινωνῶν τοῦ Ασκληπιαδοῦ* reper-
 tor, qui ab Asclepiade Ra-
 tionali institutus, ad Methodi-
 cæ Sectæ inventionem se con-
 tulit; & quæ inter initia scri-
 traducendus. Sophist. enim est adversus nos
 conclusionem universalem ex præmissis par-
 ticularibus elicere, omnemque Medicum Ro-
 mæ servum fuisse, ideo inferre quod Medi-
 cus quidam Romæ fuerit servus. Eò tamen
 fallaciæ Medicos calumniandi rabies procef-
 sit; imò, his in deteriora prorupit, Medicinam
 enim, ceu Romæ aliquando ad servos & li-
 bertinos ablegatam mentiuntur. Quod certè
 ita diabolicum est, ut ipsa Δαρμάνη acrius &
 malignius nihil in Medicos jactare queat.
 Tò quippe ablegare, quoddam denotat ani-
 mi consilium & propositum quo Medicinam
 servis & libertinis ita commiserint Quirites,
 ut grande fuerit nefas vel Quiritum vel alio-
 rum ingenuorum ulli, eam artem attigisse.
 Sed istud profectò, hominum nemo nisi
 apud Plutonem eruditus, probare potis est.
 Plinius enim (quo potiore ipsis Auctor nul-
 lus est) nequaquam dicit, Romana gravitas
 Medicis.

pserat Asclepiades, illo mox
recedente à vitâ, ad sua placi-
ta mutavit.

Mitto plurima æqualis Ju-
lio Cæsari Tullii loca, vbi Me-
diorum honorificè meminit;

*Medicinam non exerget, sed conceptis verbis
Romana gravitas Medicinam NON DVM ex-
erget IN TANTO FRUCTU. Quibus certè con-
stat Romanos Medicinam exercuisse quidem,
sed minus fructuosam quam Græci. Quoniam
enim à Græcis in Romanos Medicina deflux-
erat, major Græcis constabat auctoritas: Ad
illos proinde tanquam ad genuinos salutis
humanæ fontes confluebant. Etatis tamen
flexu summi Medici Quirites eyaserunt, uti
Plinius id presagierat. Istud quippe rò NON-
DUM, uti Romanos denotat in Pliniana usq;
tempora Medicis Græcis praxi minus felices,
sic & Medicos Quirites Græci: aliquando vel
adæquatuni, vel prepossum iri, detegit.*

Dictis pondus addam. Plinius enim ibi-
dem subtexit, paucissimi Quirites Medicinam
attigere. Qui autem paucissimos dicit,
aliquot necessariò dicit. Aliquot igitur
Quirites Medicinam attigerunt. Falso i-
taque scribitur libelli famosi recentissimi

singulatim autem, Asclepiadis illius quem modò extuli, & quo amico Medicóque usus est, eloquentiam celebrat. Nominatim insuper profitetur se assentiri Cratero, illius quasi in simi pag. 7. Romanam gravitatem Medicorum functiones indignas judicasse quibus operam daret. Licet enim Plinius Medicos Quirites & per paucos & praxi minus felices memoret, id tamen mihi adversatur nequam. Hic quippe non quæritur Quiritum & numerus & felicitas in praxi, sed simpliciter an Quirites Medicinam fecerint, omni prorsus numero & fructu abstractis. At Quirites Medicinam esse dignatos, non Plinii solum auctoritare, sed & millenis exemplis id statuminarem, si modò meum Το εγγον, non verò Το παγεγγον foret istud.

Clarissimum præterea è meis hororandis Collegis quempiam, id litigiosi thematis ex professo & oratione quæsitâ peroraturū confido. Id enim de Medicis servis atrocius est scomma, quam ut vindice careat. Alterum ego de Medicis ex libris ludibrium, Facultatis meæ rogatu, à nobis amolitus sum; nunc

verba jurasset; unā cūm Ve-
nusino Poëtā, cui Crateri testi-
monium adē locuples est, ut
Pythagoricum illud habeat,
Non est cardiacus, CRATERUM
DIXISSE PUTATO,

nunc itaque Clarissimorum Collegarum est,
ut hos ipsos, quos velitis more Medi-
corum hostes perstrinxi, justo bello insequan-
tur atque debellent. Si secus fecerint, Scythe
quidem verbis, reapse autem Cives Athe-
nienses audient. At ipsos imitari dedecet
vel Demosthenem, qui commilites ad pugnam
instigat, ipse vero conflictum detrectat; vel
fucatos illos, qui φοετια τα βαρετα και ουσβα-
σαντα επιγιθεασιν επι τας αμυντας Ταν αιθερων
Τα δε δεκτυλων αυταν & θελασι κινησαι αυτα.
Meos igitur conjunctissimos Συνεργος obte-
stor, ut MEDICI ROMANI fidem elevent, uti
Medicorum exulum ignominiam elevavi.
Nec eos discerpere vereantur, qui nos fœ-
dissimo convicio coram (larvati licet &
αραρυμοι) prosciderunt. Alias tritum illud
sermone proverbium summum jus, summa
nobis injuria foret. Fäxit ergo Deus ulti-
or ἐκδικησ ο Κορεπι ut meis optatis respondeant,
E 2 atque

*Hic ægerus, & ceteris medicis
Multos prætereob Medicos
celebres, sib^h Cassios, sib^h Calpitanos,
Aruntios, sib^h Albutios, & Rubrios,
ut transeam ad Augusti tem-
pora, quibus alios inter, flo-
riat, velut inter ignes.*

*Luna minores, o^u illas
emicuit. Antonius ille Musa,
qui propterea quod ex gravi
morbo Augustum exemerat,
atque Medicum jus ad veritatem exigant, &
famam Apollinarem sartam testamque con-
servent, ac ipsi Æsculapio Romam vecto
Medicum Romanum ingenuum & honorab-
lum brevi consecrent.*

Quod ad me attinet, veterimum equi-
deni istud teneo VERITAS ODIUM; Sed nihil
moror malè feritorum invidentiam. Dicet
enim in me, hujus (quod universum orbem
collustrat) Academicī coeli planetam infi-
mum, iræ acerbitatisque suæ virus evomant,
eos ceu catulos Lunam allatrantes despiciam.
AMICUS PLATO &c.

ingen-

ingentem primò pecuniae vim,
magnos deinde à Senatu ho-
nores; & universo demum or-
dini Medicorum immunita-
rem vacationemque adeptus
est. Statu m̄ prætereat Romani,
juxta signum Aesculapii, ex ære
collato illi statuerunt.

Mitto viritim collaudare &
Celsum, Scribonium Lārgum, Ar-
cyona & Chariclem; qui eodem
illo Augusti, nec non Tiberii
atque Caligulæ Dominatu flo-
ruerunt.

Sileo Vectium Valentem, Xeno-
phontem, & Alcontem sub Clau-
dio Cæsare.

Taceo Neronis principatu
cū Statium Annæum Senecæ
familiarem; tum imprimis

ipsius Imperatoris Archia-trum, Seniorem scilicet Andromachum, nostræ theriaces ex-cogitatorem. *Thessalum* denique transeo, qui cuncta Majorum placita delevit, & monumento suo * IATRONICEN se inscripsit; ut ponam in me-dio Crinam illum Massiliensem, qui ex Ephemeride Mathematicâ ægros curando, *Thessalum* auctoritate præcessit.

Nec prætermittendus est Charmis, qui ex eadem Massi-

* Id est Medicorum Victorem; is enim, cùm in aliorum dogmata acerbius invectus esset, atque in omnis ævi Medicos rabie quâdam perorasset, latus sibi plaudebat Medicos omnes quasi vicisset; quo certè alto fastu turgidus, fese adeò superbum præbuit, ut fastosam illam, sed mendacem monumenti sui quod est in Appiâ viâ, inscriptionem ambiverit, I'ATRONIKHΣ.

liā Civitatem invasit, mersit
ægros in lacus, frigidaque e-
tiā algoribus hybernis lavari
persualit.

Denique, ut contraliam, il-
laudati sed nequaquam inno-
minati recedent, Tryphon, Me-
ges, Ammonius, Euelpistus, Ar-
chigenes; Ruffus & Soranus, uter-
que Ephesii; Crito, Hermoge-
nes, Andromachus Junior, Sym-
machus & Hermocrates, quo-
rum alii sub primis Cæsaribus
vixerunt; alii vero sub Galba;
Othone, Vitellio, Vespasiano,
Tito, Domitiano, Nerva, Tra-
jano & Adriano sese posteri-
tati commendarunt.

Haud finirem, si Antonini
Imperii memorabilia profer-

rem; tunc quippe temporis,
Galenus trium deinceps Imperatorum Archiatros, toti Romæ mira loquutus est, totque miranda fecit, ut illius æmuli, ceu incantatorem & Iatrem γόνα πη μάνπι illum traduxerint.

Silebo itidem, innumeros illos Romæ *Galeni* æmulos quos passim commemorat. De illis etenim, quæ digna habentur memoriâ, in historiam conferre si vellem, dies me citius deficeret, quam illos collaudando finem dicendi facerem.

Hic igitur modus esto, ne longius excurrat Oratio, alias enim foret prolixitate tædiosa. Nolim ergo ætates ullas

infra

infra Galenicam illam, quæ in decimum ab v. C. seculum incidit, attingere.

Abundè est enim tot isthæc secula replicasse, quibus præclaris Römæ Viris Medicinam fecerunt, nullâ temporis intercedine mediâ quæ Viris illis Arte Medicâ illustribus acaruerit. *ad secolos et annos A. solli*
et illi Fallissimum est ergo Medicos unquam exulasse Româ; & ab
 -no Profitetur enim Galenus, se, Romam venisse primùm, ætatis anno 34: At annus ille Galenicus, æræ Christianæ 164, erat atque adeò initium fuit decimi ab v. C. seculi. *ad secolos et annos A. solli*
et illi Era siquidem Christiana ab Urbis conditæ anno 752, (*vulgo feruntur*) computatur. His autem si addideris annos Cristi 164, quibus Galenus Romam primùm se contulit, consequens erit, Galenum Romæ primùm vixisse anno ab v. C. 916. hoc est, in eunte seculo ab. v. C. decimo.

omni insuper alienissimum est
veritate, fictum & chimari-
cum istud exilium, sexcentesi-
mum in annum suisse prolatum.

PARS QUARTA.

Ecce itaque nostros calum-
niatores confutatos atque
pessundatos: sed antequam,
(absit jactantia dicto,) trium-
phans recedam, pressius illos
stringam, dum illorum in nos
iniquitatis mysterium revela-
bo, atque sic Medicos ab illâ,
quâ nos injuriâ circumretire
nituntur, pleniùs asseram.

Proferam igitur ex Plinio,
verborum aucupia & litera-
rum tendiculas, quibus specie
veri, incautos & illudere, &
illa-

illa queare studentiū Romanum
 scilicet Populum; ultra sex-
 centesimum annum sine Medicis
 degisse. E quibus verbis malignè
 lectis & dolosè congregatinatis
 cum illis aliis, fraudulenter
 itidem & captiosè expositis, de
 Medicinâ damnatâ, per sophis-
 ma à conjunctione distrahendorum,
 illud temere seu potius vetera-
 toriè concludunt, Medicos fuisse
 sexcentis annis Româ prohibitos;
 perperam copulando disjun-
 genda; & malitiosè atque calu-
 mniösè isthæc distrahendo &
 interpretando; dum illa in
 alienissimum à vero sensum
 iniquissimè detorquent.

De Medicinâ damnatâ egimus
 abundanter, atque verbi dam-

nare, hoc in casu, vim omnem
& genuinum sensum diximus
esse, & culpare & haudquaquam
autem, in exilium agere. Quibus
bus profecto, auctarii vice,
sum & hoc additurus, Plinium
nullatenus scripsisse, Medicos
Romæ fuisse damnatos; sed præ-
cisè & aperte hæc publicis lis-
teris consignasse verba, Populus
Rom. Medicinam expertam dam-
navit, id est, culpavit crudelio-
rem illam quam expertus erat
Chirurgiam, quæ Asperius &
immitius sæviebat in fauia-
tos. Sic certè purioris Latini-
tatis antiquissimi cultorq[ue]s, &
Tullius ipse, eodem sensu di-
xerunt *damnare maras*, *damna-*
re tempora, *damnare Naturam*,

id

id est, improbat, arguere &
 reprehendere. Nullus enim,
 quem sciam, d eò vesaniæ de-
 ductus est, ut moras, ut tempo-
 raput rerum uenique Naturam
 ipsam; Et in mundo in exilium de-
 pelli secum reputaverit. Quid
 igitur bē in eruditè & falso no-
 bis obtundunt Sycophantæ
 nostri, Medicinam damnatam,
 Medicos in exilium datos im-
 portare. Nec istud calceum magis
 moror quod ex Plinio eruunt,
 quo imaginari illius exilii sex-
 centos annos colligant. Plinius
 quippe nequaquam dicit, sex-
 centis annis Romā Medicinam,
 exulasse, sed simpliciter & nudè
 Romanū Populū, ultra sexcen-

testi-

testimum annum, sine Medicis degisse. Quibus profecto Plinianis verbis, argutulus licet atque veteratorius vitilitigator ex adverso mihi staret; nunquam tamen mihi probaret idem efficientes esse enunciationes illas, Populu sine Medicis degere, Medicos à Populo in exiliū projici.

Isthæc ergo Plinii verba cum ex se perspicua sint, atque apud eruditos cordatosque Viros * aliter prorsus quam

* Sic v. g. apud Cardanum in illius ad Cardinalem Alciatum Oratione, Plinianis multum affinia hæc verba legere est, Romanis annis à conditâ urbe propè sexcentis, à Medicis ABSTINERUNT; quibus in proposito quidem est, Cardanum Plinii ductu in erroream illam de Româ, tot seculis sine Medicis degente, opinionem descendisse; at nequamquam opioatum esse, in Medicos unquam exiliū suisse statutum. Illud quippe Cardanus in

apud conviciatores nostros audi-
diant, me explanatore nequa-
quam egent, in illis igitur expo-
nendis nullus ero; Verum, sed
brevibus duntaxat, ut brevi, huic-
ce Medicorum causæ finem faciam,
in illius ætatis tam longæ quam
sine Medicis Roma degit, ge-
nuinas & soticas causas in-
quiram.

in Medicinæ encomio, Oper. tom. VI. liberum idem sed cæcum rursus, de Medicis fert Plinio suffragium; inibi siquidem, hostibus nostris, Populum Romanum tot seculis vi-
TASSE MEDICOS iterum concedit. Quem certè ob assensum suum non modò culpan-
dus venit Cardanus, sed & eo præsertim no-
mine notandus est, quod Pliniana verba Me-
dicis haud probrosa, in contumeliam verterit.
Tò etenim Plinii sue Medicis degere, Medi-
cos minimè dedecorat: At Cardani effatum
illud, à Medicis abstinuerunt; uti & alterum
istud, Medicos vitarunt, Medicis ex quo
ignominiosa sunt. Isthæc enim utriusque
Viri verborum pondera, dum non vulgari
qua-

I^o Quidem ex dictis hactenus luculenter patet, me non usquequaque Plinio assentiri, ultra sexcentesimum annum, Medicorum absentiam priorogantibus; Modò quippe evicimus, inextante seculo sexto ab V. C. Græcos Medicos, Romanam fuenisse in hac

quapiam sed aurifictis staterâ examino, haud æquilibra esse protinus comporio. Plinii quippe dictum nihil insinuat, quam Romanos Medicis caruisse, illos sive noverint & expetiverint, sive nec noverint nea expetiverint, idque citra consilium ullum à Populo initum, quo datâ op. iâ & ex professo sine Medicis degere deliberaverint. Verum, ex Cardanicâ Plinianorum verborum emulstione, cui libet ἀρεσκογύη, & cunctisque Viri propositiones ad veritatem exigenti, statim in mentem insinuit, Romanos consilio quodam & velut ex condicione Medicis sese continuisse. Quid enim quæsumus, istæc Cardanica verba, absinuerunt à Medicis & Medicos vitarunt, aliud sonans insinuant enim suisse Romanis nisi quodam-

proin diffitemur stricte loquē-
 res; nec seculum inchoatum pro-
 confecto parque completo sumen-
 tes, ultra sexcentesimum annum,
 sine Medicis Romanos degisse;
 defunctorum enim anni sexaginta
 quinque ad sexcentos complendos,
 tantum abest ut ultra sexcente-
 dam propositum, quo sese continuerint à
 Medicis; vel quoddam decretum, quo Me-
 dicos vitarint. Verbiénim Abstinere, uti &
 alterius istius VITARE, visomnis nihil aliud
 sibi vult, nec alio potest detorqueri. Exem-
 plorum, quæ hanc meam sententiam confir-
 ment, quæque multiplicia forent, apposi-
 tione, brevitatis causa supersedeo. Dixerim
 unicè, Cardanicum effatum vel eo argumen-
 to falsitatis argui; quod Plinius ipse testetur
 Populum Rom. Medicinam avide expetivisse.
 Qui igitur Popul. Medicinæ fuit avidus, ille
 profecto animum suum à Medicis nequa-
 quam cohibusit, atque ad eò nec ab ipsis ex-
 animi sui sententiā Assinvit, nec ipsos
 ullo unquā studio vitavit. Accedit & hocce
 Plinianum alterum, Romanos ideo sine Me-
 dicis

simum annum, tempus illud pro-tollatur.

Deinde, auctoritatibus similis est dirimenda, uti profecto dirimenda est, cum sit quæstio factis Plinius etsi Hercules foret, non staret contra duos: Ecede igitur illum causâ cadentem, nam præter allatum Cassium

dicis degisse, quia Medicorum è Græcis (quibus unicè Medicinam acceptam referit Plinius) nullus Romanis sese obtulerat. At ubi pirmùm Romam profecti sunt, tantum abest ut ollam a Romanis fuerint unquam passi repulsam, ut ediverso Medici illius qui è Græcia Romam primùm venit, adventum MIREGRATUM fuisse, consultis verbis ceu perhonorifico quodam Medicis Edicto Plinius sanctiat:

Frustra igitur Cardanus, medium inter me hostesque meos ferit; Plinii etenim verba in Medicorum exilium, revera hostiliter non deflexit; sed nec amicè, atque ut Virum egregiè doctum decuisset, interpretatus est.

Hemi-

Heminam, qui testimonium
eius infringit; en & Dionysius
Halicarnasseus, qui luculen-
tam nobis fidem facit, vel ipso
seculo ab V. C. incunre quarto *
complures Romæ Medicos exti-
tisse. Non erant ergo Medici Ro-
mâ exules, extorresque. Mitto
& sequenti seculo, Catonem

* Anno nimirum CCCI, λοιμωξὶν νόσῳ
τὸν Πόντον γέτε σχύψεις &c. πῆλαθον
ἀρχεῖτων ἐπι βούθειν τοῖς γαμάτοις &c. pesti-
lens morbus Romam invasit & nec MEDICIS
in tantâ ægrotantium multitudine sufficien-
tibus &c. Dion. Halic. I. X. Ex hoc certè
contextu liquido constat Romæ Medicos
V. C. anno 301 fuisse numerosos. Licet enim
numerofioribus peste Civibus afflatis, impa-
res fuerint qui tot decumbentibus suppetias
venirent, nihilosecius hoc nusquam exclu-
dit, temporibus illis veterimis fuisse illos
bene multos Medicinam Rome factitantes.
Ab omni igitur veritate abhorret, in exilium
illos exivisse.

ante

anno

ante natum annis quinquaginta
octo,* Æsculapium fuisse decē Legatis, Epidauro Romā conve-
ctum, statimque in Insulā Ti-
berinā Templum atque Fla-
minem accepisse; id quippe ar-
gumenti evincit unicè, Popu-
lum Romanum Medicinam pri-
scis temporibus religiosè co-
luisse, at invalidum est, Medi-
cos ut stabiliat suam Artem Romæ
facilitantes. Istæc igitur missa fa-
cio, ut coronidis loco breviter
aperiam, cur seculis propemo-

* Cato quippe natus est, Urbis conditæ
anno DXX. Quum autem anno ccccclxi,
immedicabili peste devastaretur Civitas, adi-
tis fatis Sibyllinis, Æsculapium Epidauro, de-
cem Legatis, Principe legationis Q. Ogulnio
Gallo, arcessiverunt, & anno sequenti
cccclxii. Romam illum advexerunt. Igitur,
inter Catonem natum, & Æsculapium Romanum
transvectum anni lviii effluxerunt.

dum

*sexcentesimum annum, Romanus
Populus sine Medicis degerit.*

-i Et I^o. quidem vetustiores
-i Dionysius quippe Halicarnassensis, lo-
locuples nobis modo tuit testis, plures Rome
Medicos, vel anno V. C. ineunte 301. Medi-
cinam factitasse. Sed recens illos Romam
venisse nunquam professus est; concludere
fas est ergo, Rome illos, vel seculo tertio de-
gisse.

Imò rationi penitus consonum est, Ro-
manum ab omni aëvo Medicis nequaquam ca-
ruisse: Quamvis enim primitus tales nus-
quam audierint, quales nunc Nostrates au-
diunt, sed Empirici duntaxat & arte rudes
fuerint, nihilosecius Medicorum nomine ve-
niebant.

Istoc autem honoris epitheto, illos si mo-
do non dedignamur insignire, qui Medicinam
licet non profiteantur, illius tamen ministe-
ria, prout sorte cadit, varia atque varia su-
beunt, tot profectò primævis ætatibus illis
nuncupandi venient Medici, quot primitùs
erant, qui, vel sibi vel amicis laborantibus
Medico Subsidio veniebant, qualescunque
demum fuerint illi, vel Summates vel Infi-
mates.

illas ætates cuvis recolenti
obvium est, longioris fuisse
opus temporis usurâ, ut po-
pellus ille rudis recensque mœ-
matus, uti patet exemplo cùm Porcii Cato-
nis, quem *Empiricum* mox positurus sum in
medio; tum aliorum promiscuè obviorum,
qui *levi Medicinâ*, *levi morbo medebantur*,
atque propterea *Medici à Medendo* vocita-
bantur.

Quid plura? En exemplum omni excep-
tione majus, *Androclus* quippe, propter
stirpem ingentem, Leonis Afri vestigio pedis
hærentem, revulsu[m] conceptâmque saniem
vulnere intimo expressam; accuratiu[s]que sic-
cato penitus atque deterso cruento, *Medicus*
Leonis Romæ celebratus est: Dum etenim
Androclus, Leonem illum sibi suffragiis Po-
puli donatum, loro tenui revinctum, urbe
totâ circum tabernas duceret, omnes ferè u-
bique obvii complaudentes dicebant, *hic est*
homo MEDICUS Leonis. Pergam porrò di-
cere, hanc meam sententiam ratione non
duntaxat suffultam esse, sed & Plinii aucto-
ritate statuminatam: Is quippe datâ quali o-
perâ, eodem loci, ubi nobis adversari videtur,
præcisè docet *Gentes nullas sine MEDICINA*
degere.

nibus conclusus , disciplinas
amplexaretur. Quam ergo
Civitate suâ nondum donave-
rant Medicinam , illam profe-
cto Civitate suâ non expulerunt.

EST & altera perinde pon-
deger. Nec ergo Populus Rom. sine MEDI-
CINA , atque adeò , nec sine MEDICIS (talibus
scilicet , quales modò adducebam Empirico ,)
degit. MEDICINAM enim haud in *Abstracto* ,
sed in *Concreto* , ut loquuntur Scholæ , con-
templari est. At si in concreto , ergo homi-
nes erant qui Medicinam illam qualem cun-
que , è re natâ , & pro captu suo , revocarent
ad praxim . Quod quum sit undique que ve-
rum , consequens est , ab ipso Vrbis conditū ,
Medicus Romanus affuxisse.

Si quis tamen contumax atque refracta-
rius *ἰδοὺ ράπας* , hancce meam ad sententiam
nolit perduci , sed præsumtæ opinioni per-
tinax inhærefscat , ad triplicem , quam super
illâ re rationem mox in contextu sum datu-
rus , ipsum ablegabo , nec dicam ipsi grandem
impingam , meliora modò suo pectore excu-
tiat , quibus meam mentem avidam discendi
expleat & exsatiet.

derosa

derosa ratio, is quippe populus nihil fuit primitus, quam decoctorum, latronum, & errorum militiae singulariter addictum agmen, quod Romulus ex luco vicino quem asylum fecit, non tam in Civitatem quam in Vrbem coegerit. Illis igitur seculis, non unica Medicina, sed & reliquæ Disciplinae Liberales, Populum inter Martiis quidem præliis feroces; sed in Minervæ castris vecordem, incultæ jacuerunt, uti * Cicero atque Suetonius super eâ re conqueruntur.

* Tullius enim Tuscul. quæst. 1. his verbis Poetices sortem queritur; Seriùs Poeticam nos accepimus: annis enim ferè cccc post Romanam conditam Livius fabulam dedit; C. Claudio, Cæci filio, M. Tuditano, Confilibus, anno antenatum Ennium: qui fuit major

(124)

Denique, cui Vestrum, Ju-
dices, & quissimiq; in proprio patulo
non est, vilem illam & aspe-
ram hominum fortem, labori-
bus duram & Bellonâ ferream;
quæque cibo utebatur facili,
nec per artem voluptatēmque
jornatu, quām Plautus & Nevius. Serò
igitur à nostris Poete, vel cogniti, vel re-
cepti.

Lenta autem ut ita loquar, Philosophie
fata, ibidem sic luget, *Philosophia jacuit*
usque ad hanc etatem, nec ULLUM habuit
LUMEN Literarum Latinarum &c.

Ita profecto, Grammatices, vel in ipso li-
bri sui de Illustribus Grammaticis limine,
vices, hisce querimoniis Tranquillus dolet;
Grammatica olim Romæ, ne in usu quidem,
nedum in honore ullo erat; rudi scilicet ac
bellicosâ etiam tum Civitate, necdum ma-
gnopere liberalibus disciplinis vacante.

Quam autem, diuturnæ illius Literarum
inter Romanos ignorantiae, rationem adhi-
bet Tranquillus, illam profecto, hacce ge-
nericâ, à Tullii Bruto mutuatâ, fulcire lu-
bet, Nec enim, consuetibus Remp. NEC

corrupto; sed qui nisi esurientibus placere non poterat; sine Medicis minore periculo degere, quam molles & effeminatos, qui umbratilem vitam agunt, & luxu disfluunt; qui Curios simulant & Bacchanalia vivunt; ἀσκήσεις γὰρ οὐκίς, ἀνοείν τεοῦντος, ἀνοίν πόνος, Sanitatis quippe studium est,

IN BELLA GERENTIBUS, nec impeditis, ac Regum dominatione devinctis, nasci cupiditas descendendi solet.

Quod præterea Tullius, singulariter de Eloquentia ibidem subjungit, id universè de Medicinâ, deque omni Disciplinâ Liberali, jure meritoque dixerim. *Pacis est comes, otiique socia & jam bene constitutæ Civitatis quasi alumna quædam, Eloquentia.*

Nihil igitur de Medicorum honore decederet, illorum Artem, bellatrix Romana gens seriùs et si fuisse amplexata. Sed ediverso stabilivimus suprà, hanc fuisse, præ cæteris Minervæ & Apollinis Artibus à Populo Rom. & avidius expetitam, & maturius exultam.

non

*non repleri cibis, & impigrum esse
ad laborem.*

Ubi igitur, inter illum bel-
latorem Populum, nondum
fuit diætæ tanta inæqualitas,
tanta immoderatio, quanta
subinde crevit; nec tanta fuit
morborum luxuries. At cre-
scente luxu, creverunt & mor-
bi, supplicia luxuriæ.

Immunes erant ab istis ma-
lis, qui nondum se deliciis sol-
verant; qui sibi temperabant,
sibi ministrabant. Ipsis quip-
pe simplex erat, ex simplici
causâ valetudo.

At multos morbos, multa
fercula fecerunt. Ex quo sci-
licet una gula terrarum ma-
risque vastatrix varia permis-

cuit, & mille condituras ex-
cogitavit, non ad tollendam
sed ad irritandam famem; ne-
cessè fuit ut ex illis inter se
dissidentibus, inconstans va-
riusque morbus exoriretur, uti
reapsc exortus est,

Dum igitur nequitia non-
dum surrexerat in tantum,
ne tam latè sese sparserat, po-
terant Romanorum *vitiis sim-
plicibus* obstarere *remedia simpli-
cia*. At subinde necessum fuit,
tantò operosiora essent cor-
porum munimenta, quanto
valentiora quibus petebantur.

Quæ igitur *Medicina*, ab ini-
tio paucarum fuit Romanis
scientia herbarum, quibus si-
steretur sanguis & vulnera coi-

rent;

rent; illa certè eorumdem luxu, in hanc pervenit tam multiplicem varietatem, quæ ipsos coëgit, artifices illos conquiri rere longè peritiores quam ante, quique non obiter & inter alia, sed huic uni negotio intenti, corporibus medendis unicè vacarent.

Primitus quippe sibi ipsi Medicinam faciebant, atque amicos insuper morbis conflictatos curabant: uti & posterioribus seculis Censorius Cato Empiricen fecit; gloriabatur enim esse commentarium sibi, quo mederetur conjugi, * filio, servis & familiaribus.

* Recte Plutarchus Thrasonicam illam Catonis gloriā jactantiāmque taxat, οὐδὲ τὴν Φάνετον μηγιώσο Κατωνές εἰναι ἀνεμένοντες. Suos etenim usque ad longam senectam mi-

Romanus ergo Populus
 morbis pressus, Medicam Ar-
 tem expetivit, & expetit ut po-
 tiretur, Medicos non duntaxat
 Indigenas enutritivit; sed & Adve-
 nias Græcos & Ægyptios admisit;
 & admissos, honorifice semper
 conservavit; munificentissimis
 nimè perduxit, nam uxorem & filium ami-
 sit r̄h̄ j̄r̄d̄ḡx̄ t̄ v̄l̄v̄ ān̄t̄b̄l̄v̄. Nec mirum!
 Quis enim, uno collyrio morbis omnibus me-
 deri potis esset? Licet igitur pollicitis atque
 jactatione divitem sese extulerit Cato; re ta-
 men & effectis vacuus, acriter notandus ja-
 cuit. Se quidem morbis immunem conser-
 vavit; sed id Plutarchus rusticum in illius
 primigenium corporis robur, potius quam
 in Artis Medicæ peritiam ullam, appositè
 refundit: Adeò siquidem vivax atque salax
 extitit Cato, ut Senex licet, Veneri tamen li-
 tare nequaquam desierit: gremio etenim suo
 meretriculam fovit, quæ compressus ergo,
 furtim ad ipsum itabat. Væ. Indignum
 facinus tam acerbo morum Censore, ἐχει πο-
 ρη ταιδισκη, κρύψα φόιτωση τεργάντα.

præ-

præmiis donavit; tergeminis
honoribus sustulit; & supremis
denique laudibus prosecutus est,
tantum abest ut illos unquam suā
ex Societate extermina verit.

EPILOGUS.

Ecce igitur longè propulsata
tam à nobis hostilem illam
atque furentem *calumniam*, in
illorum cerebro natam, qui
vel Samiorum vel Abydenorum
mores induerunt, & sceleratā
suā calumniandi consuetudi-
ne, nobis & hunc aculeum genui-
nūmque dentem infixerunt, sed
quem excimus. Nunc quippe
liquet falsissimum esse pro-
brum, quod cirminosè in nos
immissum est, sed quod dein-

cepit.

ceps ad sapientum aures non per-
 veniet; Morsum esse aspidis, sed
 cui medelam fecimus; *Hystricis*
 esse setam, sed quam ex corpore
 nostro extraximus: Uno verbo
Hipponacteum esse de nobis præco-
nium, à Noctis & Erebi filiâ in-
 nos excogitatum jaētatūm-
 que, sed quod Stygiis aquis uti
 dignum est unicè, ita & à no-
 bis ex hominum mentibus ad
 Inferos relegatum est, ac proin,
 quod reliquum est negotii no-
 bis ab Amplissimo Senatu dati
 ut exequamur, Oratio nostra
 hunc in Ornatisimum Medicinæ
 Candidatum tota sese con-
 vertet. Nobis siquidem uti
 necesse, sic & volupe est debitis
 illum honoribus atque præ-
 miis.

miss condecorare. Is quippe

&c.

Habita in Illustriſſimo Lugdu-
nensi-Batavorum Athenaeo, Nonis
Iuliis 1671.

1671

